Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2 май, жума, 1997 йил
Сотувда эркин нархда. № 96 (1613)

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 1 май куни Жаҳон божхона ташкилоти (ЖБТ) бош котиби Жеймс Шаверни қабул қилди.

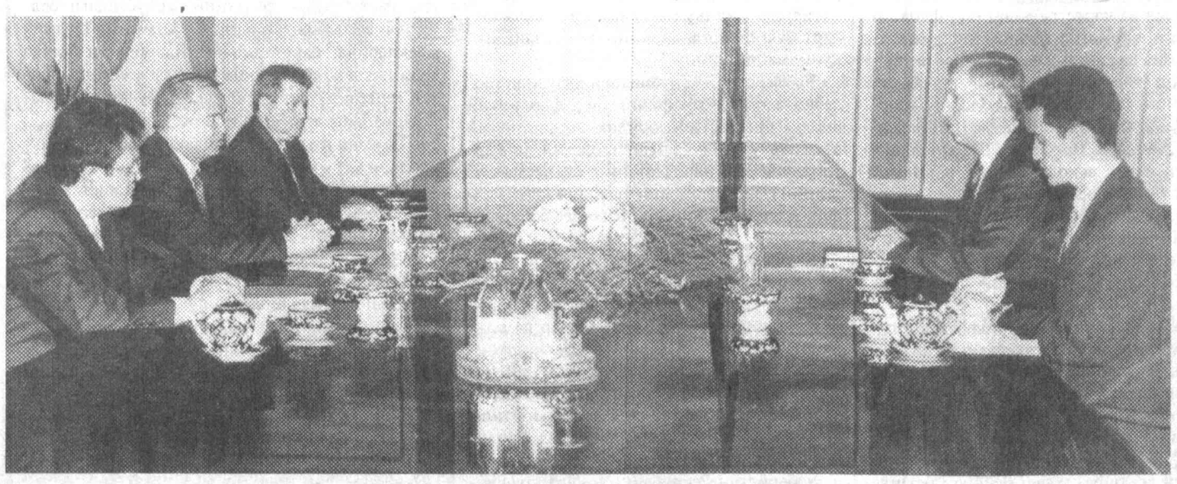

Мамлакатимиз раҳбари алоҳида бир давлатнинг божхона хизмати ўзга давлатлар божхоналарисиз тасаввур этилмаслигини қайд этиб, Ўзбекистонда ушбу нуфузли ташкилот билан ҳамкорликка катта аҳамият берилаётганини таъкидлади.

-- Мустақилликни қўлга киритганимиздан сўнг, мамлакатимизнинг жаҳон ҳамжамиятига интеграциялашувини асосий вазифалардан бири этиб белгиладик. Бу борада Жаҳон божхона ташкилотининг республикамизга кўрсатаётган ёрдами, хусусан, Ўзбекистон божхона хизмати фаолиятининг қонуний асосларини ишлаб чиқишдаги кўмаги диққатга сазовордир, -- деди Ислом Каримов.

ЖБТ бош котиби Жеймс Шавер, 142 мамлакат аъзо бўлган ушбу халқаро ташкилот фаолиятини шакллантирувчи 24 давлатдан иборат сиёсий комиссияга Ўзбекистоннинг ҳам аъзо экани бежиз эмаслигини айтиб, республика раҳбариятининг Марказий Осиё минтақасида наркобизнес ва контрабанданинг ривожланишига қарши олиб бораётган сиёсатини юқори баҳолади.

Суҳбат чоғида Ўзбекистон ва ЖБТ ўртасидаги ўзаро ҳамкорликни янада ривожлантириш билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди.

Қабул маросимида Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Б. Ғуломов, Давлат солиқ қўмитаси раиси Ш. Ғатаулин иштирок этди.

(ЎзА).

СУРАТДА: қабул пайти.

Р. ЖУМАНИЁЗОВ тасвирга олган.

НАВОИЙ КОН-МЕТАЛЛУРГИЯ КОМБИНАТИНИНГ МУРУНТОВ КОНИ ЖАМОАСИГА

Азиз дўстлар!

Сизларни Ўзбекистон Республикаси кон қазиш саноати байроқдори бўлган Мурунтов конига асос солинганининг 30 йиллиги билан самимий табриклайман.

Геологларнинг Мурунтовда жаҳондаги энг йирик олтин конларидан бирини кашф этиши, мард, юксак мақсадларга содиқ кишиларнинг фидокорона меҳнати қисқа вақт ичида Қизилқум саҳросида олтин қазиб олиш ва уни қайта ишлаш бўйича йирик замонавий саноат комплексини барпо этиш имконини берди.

1967 йил 2 май куни Мурунтов конини саноат асосида ўзлаштиришга киришилгани республика иқтисодиётини ривожлантиришга сезиларли ҳисса бўлиб қўшилди ҳамда мамлакатимизни жаҳондаги олтин қазиб олувчи етакчи давлатлар қаторига олиб чиқди. Бугунги кунда энг олий сифатли Ўзбекистон олтини жаҳон бозорида муносиб эътироф этиламоқда.

Сизлар олтин қазиб олиш билан бирга республика қишлоқ хўжалиги эҳтиёжлари учун етарли даражада минерал ўғитлар ишлаб чиқариш мақсадида фосфорит конларини қидириш бўйича ҳам улкан ишларни амалга оширмоқдасизлар. Ўйлайманки, билим, тажриба, маҳорат ва ишга бўлган садоқатингиз сизларга бу муҳим давлат топшириғини ҳам шараф билан бажариш имконини беради.

Мурунтов конининг техник жиҳатдан қайта жиҳозланиши, комбинат раҳбарлари, мутахассислари ва ишчиларининг юксак малакали қўпмиллатли жамоаси дўстона равишда амалга ошираётган ишлар бундан буён ҳам ишлаб чиқариш кўрсаткичларининг ана шундай барқарор даражада туришига, жамоа ўз олдига қўйилган масъул вазифаларни шараф билан адо этишига ҳамда бу билан жонажон Ўзбекистонимиз иқтисодиётига янада муносиб ҳисса қўшишига имкон беришига ишончим комил.

Барча ходимлар ва кончилар ҳамда уларнинг оила аъзоларига эзгулик, тинчлик-тотувлик, бахт-саодат ва фаровонлик тилаб билдирган самимий истакларимни қабул қилгайсизлар, азиз дўстлар!

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

КЎНГИЛСИЗ ҲОДИСАЛАР ОЛДИНИ ОЛИШ ЙЎЛИДА

1 май куни Республика Вазирлар Маҳкамасида баҳорги тошқин даврида кўнгилсиз ҳодисалар олдини олиш ва бу борада амалга оширилган ишлар муҳокамасига бағишланган йиғилиш бўлди. Унда айрим вилоят ҳокимликлари, тегишли вазирликлар, қўмиталар, идора ва ташкилотлар раҳбарлари иштирок этди.

Йиғилишни республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари, фавқулодда вазиятлар вазири И. Жўрабеков бошқарди.

Баҳор фаслида тоғлардаги қорлар эрий бошлаб, сой ва дарёлар сувга тўлади. Бу даврда тошқин рўй бериши, сел келиши, кўчки юз бериши мумкин. Табиий офат халқ хўжалигига зарар етказмаслиги учун кўнгилсиз ҳодисалар олдини олиш борасидаги ишларни фаоллаштириш талаб этилади.

Фавқулодда вазиятлар вазирининг ўринбосари А. Саидов, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазири ўринбосари Т. Камолов, Геология ва минерал ресурслар давлат қўмитаси раиси Т. Шоёқубов ва бошқалар бу борада бажарилган ишлар ҳақида ахборот берди. Республикадаги тошқин, сел ва кўчки эҳтимоли бўлган жойлар ўрганилиб, махсус кузатув постлари ташкил этилгани таъкидланди. Бундай жойларда истиқомат қиладиган аҳоли хавфсиз ерларга кўчирилди. Суғориш иншоотлари, сув омборларида зарур таъмирлаш ишлари ниҳоясига етказилди.

Йиғилишда иншоотларни алоқа воситалари билан етарли миқдорда таъминлаш, доимий навбатчиликни йўлга қўйиш, сел йўллари ва селхоналар атрофидаги ҳимоя дамбаларини мустаҳкамлаш, хавфли зоналарда уй-жой қуришни қатъий таъқиқлаш юзасидан ҳокимликлар, вазирликлар, идора ва ташкилотлар раҳбарларига аниқ топшириқлар берилди.

(ЎзА).

ХАМКОРЛИК

«САКУРА» БИРИНЧИ ЎЗБЕКИСТОНДА «ГУЛЛАДИ»

Японлар анча мулоҳазали, эҳтиёткор халқ. Бир нима қилмоқчи бўлса, аввал обдон ўйлайди, ўрганади, кейин муайян тўхтамга келади. Шу боисми улар собиқ СССР парчалангач, унинг ўрнида пайдо бўлган янги мустақил мамлакатларга сармоя киритишга унчалик шошилмади. Четдан кузатиб турди: ким, қаёққа, қандай йўл билан бораяпти? Истиқболи қандай?

Буни Тошкентдаги ўз ваколатхонасини очган Сакура банк бошқаруви раиси Кен-Ичи Суемацуи ҳам очиқ тан олди.

-- Биз бир-бирига маънавий жиҳатдан жуда яқин бўлган Марказий Осиё мамлакатлари иқтисодий имкониятларини пухта ўрганиб чиқдик, -- деди у Сакура банкининг мамлакатимиздаги ваколатхонаси очилиши маросимида сўзлаган нутқида. -- Ва Марказий Осиёда ўз ваколатхонамизни биринчи бўлиб Ўзбекистонда очишга қарор қилдик. Ўзбекистон иқтисодий имкониятлари бизнинг қизиқиш ва манфаатларимизга тўла мос келади.

Сакурабанк Япониянинг энг йирик ва нуфузли банкларидан бири ҳисобланади. «Банкир» халқаро журналининг 1996 йил март ойидаги маълумотларига кўра, Сакурабанк хусусий капиталининг ҳажми жиҳатидан Японияда бешинчи, жаҳон миқёсида ўнинчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлган. Банк активи ўша даврда 478 миллиард АҚШ долларини ташкил этган. Банк жаҳоннинг 50 дан зиёд мамлакатларида 400 банк билан мухбирлик муносабатларига эга. Япониядаги энг йирик «Мицуи», «Марубени» каби корпорациялар Сакура банкнинг мижозларидир.

Тақдимот маросимини Республика ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки бошқаруви раиси Р. Азимов олиб борди. Маросимда республика Марказий банки раисининг ўринбосари Ж. Қўчқоров банк вакилларига фаолият юргизишлари учун рухсатнома топширди.

Японияда Сакура дарахти ва унинг гулини жуда яхши кўришади. У бизнинг олчага ўхшаб, чиройли гуллайди, хушбўй ҳид таратади. Япония банкларидан биринчи бўлиб Марказий Осиёда ва Марказий Осиё мамлакатлари ичидан эса биринчи бўлиб Ўзбекистонда ўз ваколатхонасини очаётгани Сакура банкининг номига муносиб эканлигидан далолатдир. Шундай қилиб «Сакура» Ўзбекистонда ҳам биринчи бўлиб «гуллади».

Биринчи биринчи-да.

И. НУСРАТ, «Халқ сўзи» мухбири.

МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИДА УЧРАШУВ

Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Япониянинг Сакура банки бошқаруви раиси Кен-Ичи Суемацуи раҳбарлигидаги делегация аъзолари 1 май куни Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари, молия вазири Бахтиёр Ҳамидов билан учрашди. Меҳмонларга мамлакатимизда олиб борилаётган иқтисодий ислоҳотлар, республика иқтисодиётига чет эл сармоясининг жалб этилиш суръатлари ҳақида сўзлаб берилди.

Мамлакатимиз пойтахтида Сакура банки ваколатхонасининг очилиши икки давлат ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликнинг юқори поғонага кўтарилаётганидан далолат экани таъкидланди.

(ЎзА).

ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИДА МУЛОҚОТ

1 май куни мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Жаҳон божхона ташкилоти бош котиби Жеймс Шавер Ўзбекистон ташқи ишлар вазири А. Комилов билан учрашди.

Учрашувда Ўзбекистон билан ЖБТ ўртасидаги ўзаро ҳамкорлик алоқаларини янада кенгайтириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

(ЎзА).

ПАРЛАМЕНТ АЛОҚАЛАРИ

МУНОСАБАТЛАРНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ

3 май куни Европа парламенти бир гуруҳ вакилларининг мамлакатимизга расмий ташрифи бошланади. Мухбиримиз шу муносабат билан Олий Мажлис халқаро ишлар ва парламентлараро алоқалар қўмитаси раисининг ўринбосари Иброҳим ЮСУПОВ билан суҳбатлашди.

-- Иброҳим ака, дастлаб Ўзбекистон парламентининг бошқа мамлакат парламентлари билан алоқалари хусусида тўхталсангиз.

-- Агар эсласангиз, Президентимиз биз учун мустақил миллий давлатчиликни қарор топтиришда ўз тарихий тажрибамиз, анъаналаримиз қай даражада қимматли бўлса, ҳозирги замоннинг етакчи давлатлари мероси ҳам шундан кам бўлмаган даражада қимматлидир, деган эдилар.

Шу боис Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг хорижий давлатлар парламентлари ва халқаро парламент ташкилотлари билан олиб бораётган алоқалари кундан-кунга фаоллашиб бормоқда. Ва айни пайтда, Ўзбекистон парламенти ишига ҳам хорижий мамлакатларда қизиқиш кучаймоқда. Агар Олий Мажлисининг 1992 йилда Парламентлараро Иттифоққа, Европа Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг (ЕХҲТ) Парламент Ассамблеясига аъзо бўлганлиги ва Европа парламенти (Европа Иттифоқининг нуфузли органи) билан ҳамкорлик бўйича гуруҳлар тузилганлиги ҳамда яхши муносабатлар ўрнатилганлигини инобатга олсак, мамлакатимизнинг халқаро ҳамжамият сари интеграциялашув йўлида парламентлараро алоқаларнинг муҳим аҳамият касб этаётганлигини пайқаш қийин эмас.

--Муштарийларни Европа парламентининг тарихи, таркиби қизиқтириши табиий...

-- Европа парламенти жаҳондаги кўп миллатли парламентлардан бири ҳисобланади. У 370 миллионлик аҳоли номидан иш юритади. Европа Иттифоқига аъзо бўлган барча (ўн бешта) мамлакат парламентлари Европа парламенти таркибига киради.

Европа парламенти таркиби 626 депутатдан иборат. Унга охирги сайлов 1995 йилда бўлиб ўтган, навбатдаги сайлов 1999 йилга мўлжалланган. Испаниялик Хосе Мария Джил -- Роблес Джил Делгардо 1997 йилнинг январида икки ярим йилга унинг президенти этиб сайланди.

Ҳар ойда бир марта Страсбургда Европа парламентининг ялпи мажлиси бўлиб ўтади. Парламент қўмиталари одатда ўзаро Брюсселда учрашадилар. Унинг маъмурияти, яъни котибият эса Люксембургда жойлашган.

Европа парламенти ишини унинг президенти ва 14 вице-президентлардан иборат сайланган гуруҳ юритади.

-- Европа парламенти зиммасига асосан қандай вазифалар юклатилган?

-- У Европа Иттифоқи фаолиятига доир қонунларни тайёрлайди. Европа Иттифоқи бюджетини тасдиқлайди, комиссия ва министрлар кенгаши фаолиятини назорат қилади ҳамда Европа Иттифоқи сиёсатини аниқлаб беради. Бундан ташқари Европа Иттифоқи тизимига кирувчи барча институтлар фаолиятини назорат қилиш ҳуқуқига эга.

Европа Иттифоқи ўз таркибига Европа парламентининг розилигисиз янги аъзо қабул қила олмайди. Шунингдек, Европа парламенти агар қарор чиқармаса, Иттифоққа аъзо бўлмаган давлатлар билан ҳеч қандай шартномалар имзолаши мумкин эмас.

Европа ҳамкорлик комиссияси (КЕС) президенти ва унинг аъзолигига номзодлар кўрсатиш, уларни сайлашда Европа парламенти катта ҳуқуқларга эгадир. Чунки Европа ҳамкорлик комиссияси президенти ва аъзоликка номзодларни Европа Иттифоқига аъзо бўлган давлатлар Европа парламенти тасдиқлагандан кейингина номзод қилиб кўрсатиш мумкин.

-- Мамлакатимиз парламенти Европа парламенти билан қачондан буён алоқалар ўрнатиб келаяпти?

-- Мамлакатимизнинг Европа парламенти билан дипломатик алоқалари 1994 йилдан бошланган, десак хато қилмаган бўламиз. Европа парламенти таркибида, айни пайтда Марказий Осиё ва Монголия билан ҳамкорликда ишлайдиган 14 депутатдан иборат гуруҳ тузилган. Шунингдек, бизнинг парламентимиз таркибида ҳам Халқаро ишлар ва парламентлараро алоқалар қўмитаси раиси Э. Воҳидов раҳбарлигида Европа парламенти билан ҳамкорлик учун депутатлар гуруҳи тасдиқланган.

-- Мамлакатимизга, асосан, ана шу гуруҳ аъзолари ташриф буюраркан-да?

-- Ҳа. Улар мамлакатимизда шу йил учинчи майдан саккизинчи майгача бўлиб ижтимоий-сиёсий ҳаёт, парламентимиз фаолияти билан яқиндан танишишади.

«Халқ сўзи» мухбири Исмат ХУДОЁРОВ суҳбатлашди.

«ҲАВАС» КОРТЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

Ўтган йили пойтахтимиздаги «Динамо» ва «Юнусобод» теннис мажмуаларида «Ҳавас» турнири ўтказилган эди. Мусобақада республикамизнинг турли йирик ташкилот ва корхоналари раҳбарлари, вилоятлар ҳокимлари ва уларнинг ўринбосарлари, Вазирлар, Бош вазир ўринбосарлари иштирок этишганди.

Мамлакатимиз Президенти ташаббуси билан юзага келган «Ҳавас» турнирини уюштиришдан мақсад раҳбарларни бевосита майдонга чиқариш орқали уларни теннисга ошно қилиш ва умуман спорт майдонидаги шукуҳни дилдан ҳис этишларига кўмаклашиш, спортга бўлган муносабатларини ўзгартириш аҳоли ўртасида бу ўйинни кенг кўламда тарғиб этиш эди. Зеро, минг марта эшитгандан бир марта кўрган яхши, дейишади-ку. Энг муҳими, юртимиз фуқароларини соғлом турмуш сари етаклаш мақсадида раҳбарлар шахсий намуна кўрсатишганди. Хўш, биринчи турнир қандай натижа берди? Моддий, иқтисодий жиҳатлари тўғрисида биз йил давомида турли хабарлар, мақолалар бериб бордик. Таҳририятимизга вилоятлардан, туманлардан ва ҳатто қишлоқлардан янги-янги теннис иншоотлари, кортлар, турли спорт майдонлари қурилиб, ишга туширилгани ҳақида ахборотлар аввалги йилларга нисбатан кўпроқ, мунтазам келиб турди. Спорт иншоотлари қурилиши бунчалик тарзда авж олиб кетишида, албатта, «Ҳавас» турнирининг ижобий таъсири, ҳиссаси бўлди. Зеро, маълум бир ҳудудда қандай ишлар амалга оширилиши кўп жиҳатдан ўша ҳудуд раҳбарларига ҳам боғлиқ-да. Демакки, «Ҳавас» бу жиҳатдан ўз олдига қўйган мақсадни оқлади. Муҳими ўша жойларда ишга туширилган янги спорт иншоотлари инсон манфаатлари учун, кишилар соғлиғини мустаҳкамлаш учун хизмат қила бошлади. «Ҳавас» турниридан кўзланган бош мақсад ҳам асосан шу эди.

«Ҳавас» турниридан сўнг мамлакатимизнинг турли бурчакларида вилоят, туман миқёсидаги раҳбар ходимлар ўртасида янги-янги спорт мусобақалари вужудга келди. «Ибрат», «Ўрнак», «Истиқлол» деб номланган бу турнирлар республика миқёсида ўтказилган «Ҳавас» турнирининг мақсадлари билан уйғун келади. Раҳбарлар шахсий намуна кўрсатиб, кишиларни спорт иншоотлари сари етаклашни ўз бурч ва вазифалари деб билишди. Нафақат теннис бўйича, балки бошқа спорт турлари бўйича ҳам оммани ўзига жалб этадиган янги мусобақаларга асос солинди. Болалар ва ўсмирлар ўртасида турнирлар уюштирилди. Демакки, «Ҳавас» маънавий жиҳатдан ҳам ўз олдидаги мақсадни уддалади. Раҳбарларнинг спортга муносабати ижобий томонга ўзгарди. Бу ўзгаришни биз «Ҳавас» турнирига турдош бўлган мусобақаларда қатнашиш истагини билдирган кишилар сафининг тобора кенгайиб бораётганида ҳам кузатишимиз мумкин. Хусусан, Андижонда ўтказилган «Ибрат» теннис турнири ўзида 200 нафарга яқин кишини мужассамлаштирди. Бундай қизиқишга биз шу йил 6-8 май кунлари пойтахтимиздаги «Динамо» теннис мажмуаларида иккинчи марта ўтказиладиган «Ҳавас» кубоги турнири мисолида ҳам гувоҳ бўлишимиз мумкин. Бу йилги мусобақаларда саралаш бахслари вазифасини ўтаган вилоят миқёсидаги турнирларнинг энг яхши қатнашчилари билан бир қаторда Олий Мажлис вакиллари ҳам, жами 64 нафар киши иштирок этади. Вазирлар Маҳкамаси ходимлари ва турли вазирликларнинг вакиллари ҳам турнир қатнашчилари рўйхатидан ўрин олган.

«Динамо» теннис мажмуининг директори Генрих Дашевскийнинг таъкидлашича, турнирни ўтказиш кортлари аллақачон мусобақа учун шай қилиб қўйилган. Бу ерда турнирнинг юқори уюшқоқлик билан ўтиши, кишиларнинг мириқиб томоша қилишлари, яхши ҳордиқ олишлари учун барча шарт-шароитлар яратилган. Раҳбар ходимларнинг кортлардаги ҳаракатини кузатиш, албатта, ҳар бир киши учун қизиқарли ва мароқлидир.

(Давоми 4-бетда).

КЎРГАЗМАДА — УЙҒОНИШ ДАВРИ

Италия Президентининг Ўзбекистон Республикасига расмий сафари муносабати билан давлат Санъат музейида кўргазма ташкил этилди. Ўзбекистон Халқаро маданий-маърифий алоқалар миллий уюшмаси, Маданият ишлари вазирлиги ва «Ўзбекистон -- Италия» жамияти ҳамкорликда ташкил этган бу кўргазмада Уйғониш даври италян рассомлари Леонардо Да Винчи, Рафаэль Санти, Сандро Ботичелли, Доминико Гирландайо, Фра Беато Анжеликаларнинг дунёга машҳур асарлари нусхалари намойиш этилмоқда.

Кўргазманинг очилиш маросимида Италиянинг Ўзбекистон Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Иоланда Брунетти-Гоэц хоним сўзга чиқди.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ҚОНУНИ

ГЕОДЕЗИЯ ВА КАРТОГРАФИЯ ТЎҒРИСИДА

1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади

Ушбу Қонун Ўзбекистон Республикасида геодезия ва картографияга оид фаолиятнинг ҳуқуқий асосларини белгилайди ҳамда давлатнинг, юридик ва жисмоний шахсларнинг геодезия ва картография маҳсулотига бўлган эҳтиёжларини қондириш учун шарт-шароитлар яратишга қаратилган.

2-модда. Ўзбекистон Республикасининг геодезия ва картография тўғрисидаги қонун ҳужжатлари

Геодезия ва картографияга оид фаолият соҳасидаги муносабатлар ушбу Қонун ва Ўзбекистон Республикасининг бошқа қонун ҳужжатлари билан тартибга солинади.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида геодезия ва картография тўғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгилаб қўйилган бўлса, халқаро шартнома қоидалари қўлланилади.

3-модда. Геодезия ва картографияга оид фаолият соҳасидаги ҳуқуқий муносабатларнинг объектлари ва субъектлари

Ўзбекистон Республикасининг ҳудуди, табиий осмон жисмларини қўшган ҳолда космик фазо геодезия ва картографияга оид фаолиятнинг объектлари ҳисобланади.

Ўз ваколатига мувофиқ геодезия ва картографияга оид фаолиятни тартибга солувчи давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари, геодезия ва картография ишларининг буюртмачилари ёки ижрочилари ёхуд геодезия ва картография материалларининг (маълумотларининг) эгалари ҳисобланувчи, шунингдек, геодезия ва картография маҳсулотини сотувчи юридик ҳамда жисмоний шахслар геодезия ва картографияга оид фаолиятнинг субъектлари жумласига киради.

4-модда. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг геодезия ва картографияга оид фаолият соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати:

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида геодезия ва картография иши билан шуғулланувчи барча субъектларнинг фаолиятини мувофиқлаштиради;

давлат ҳокимияти ва бошқарув органларининг буюртмалари бўйича умумдавлат аҳамиятига молик геодезия ва картография ишлари, шунингдек, махсус (тармоққа оид) ишлар бажарилишини ташкил этади;

давлат топография хариталари ва режаларининг ягона давлат координаталар, баландликлар, гравиметрия ўлчовлари тизимларини, масштаб қаторларини белгилайди;

геодезия ва картографияга оид фаолиятни бошқарувчи давлат органини белгилайди;

ўз ваколати доирасида бошқа вазифаларни амалга оширади.

5-модда. Давлат геодезия назоратининг асосий вазифалари

Давлат геодезия назоратининг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

геодезия ва картографияга оид фаолият билан шуғулланувчи барча субъектлар норматив-техникавий ҳужжатлар талабларига риоя этиши устидан назорат қилиш;

Ўзбекистон Республикасининг давлат чегаралари ва ҳудуди картография хариталари ва бошқа ҳужжатларда тўғри акс эттирилиши устидан назорат қилиш;

геодезия ва картографияга оид ишларни рўйхатга олиш;

геодезия пунктларини ҳисобга олиш;

давлат картография-геодезия фондининг ишлашини таъминлаш;

Ўзбекистон Республикасининг ўзгартишлар киритиб бориладиган маълумотнома тариқасидаги харитасини юритиш.

Давлат геодезия назоратининг мансабдор шахслари ушбу модданинг биринчи қисмида назарда тутилган вазифаларни амалга ошириш учун қуйидаги ҳуқуқларга эга:

геодезия ва картографияга оид ишларни ташкил қилиш ҳамда амалга ошириш, шунингдек, ана шу ишларни ва аэрокосмик суратга олишларни бажариш натижасида олинган материалларни (маълумотларни) жамлаш, ҳисобга олиш, сақлаш, фойдаланиш ва сотиш тартибини бузиш ҳоллари аниқланганида уларни бартараф этишни талаб қилиш;

геодезия ва картографияга оид фаолият масалалари юзасидан барча зарур ҳужжатлар билан танишиш учун корхоналар, муассасалар ва ташкилотларга кириш;

корхоналар, муассасалар ва ташкилотлардан ушбу Қонунда назарда тутилган вазифаларни бажариш учун зарур бўлган ахборотни олиш.

Ўзбекистон Республикасида Давлат геодезия назорати тўғрисидаги низом Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати томонидан тасдиқланади.

6-модда. Давлат аҳамиятига молик геодезия ва картография ишлари

Қуйидагилар давлат аҳамиятига молик геодезия ва картография ишлари жумласига киради:

Ер шаклининг ва тортиш гравитация майдонининг параметрларини аниқлаш;

давлат топография хариталари ва режаларини график, рақамли, фотографик ва бошқа шаклларда яратиш, янгилаб туриш ва нашр қилиш;

давлат геодезия ва нивелир тармоқларини яратиш, ривожлантириш ва иш ҳолатида сақлаб туриш;

Ерни масофадан туриб зондлаш ва геодинамик тадқиқ этиш;

Ўзбекистон Республикасининг картография-геодезия фондини шакллантириш ва уни бошқариш;

географик ахборот тизимларини яратиш ва уни бошқариш;

умумий географик, сиёсий-маъмурий, илмий-ахборот берадиган ва бошқа тармоқлараро аҳамиятга молик тематик хариталар ва атласлар, ўқув картография қўлланмалари тузиш ва нашр қилиш;

Ўзбекистон Республикасининг давлат чегаралари делимитация, демаркация қилинишини ва давлат чегараси чизиғининг ўтиши текширилишини геодезия, топография, картография ва гидрография жиҳатидан таъминлаш;

геодезия, топография ва картография ишларини метрология жиҳатидан таъминлаш;

географик номларни стандартлаш, ҳисобга олиш ва уларнинг қўлланилишини тартибга солиш;

геодезия ва картография техникасини кўплаб ишлаб чиқаришни ташкил этиш.

7-модда. Махсус аҳамиятга молик геодезия ва картография ишлари

Қуйидагилар махсус (тармоққа оид) аҳамиятга молик геодезия ва картография ишлари жумласига киради:

шаҳарлар, аҳоли пунктларининг, турли объектлар қурилиш учатскаларининг бош режаларини, ер ости тармоқлари ва иншоотлари лойиҳаларини тузиш, бинолар ва иншоотларни қурилиш участкаларига боғлаш, шунингдек, бошқа махсус ишларни бажариш учун мўлжалланган топографик режаларни яратиш ва уларни янгилаб туриш;

махсус аҳамиятга молик географик ахборот тизимларини яратиш ва уларни бошқариш;

махсус аҳамиятга молик тематик хариталар ва атласлар нашр қилиш;

муҳандислик қидирув ишлари, турли иншоотларни қуриш ва улардан фойдаланиш, ер участкаларининг чегараларини ажратиш, кадастрларни юритиш ва бошқа қидирув ишлари чоғида геодезия, топография ишлари, аэро суратга олиш ва бошқа махсус ишларни бажариш.

8-модда. Геодезия ва картографияга оид фаолият соҳасидаги норматив-техник ҳужжатлар

Геодезия ва картографияга оид фаолият соҳасидаги норматив-техникавий ҳужжатлар геодезия ва картография ишларини ташкил этиш тартибини, уларга нисбатан қўйиладиган техникавий талабларни, уларни бажариш нормалари ва қоидаларини белгилайди ҳамда Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати ёки у ваколат берган орган томонидан тасдиқланади.

Геодезия ва картографияга оид фаолият соҳасидаги норматив-техникавий ҳужжатлар геодезия ва картографияга оид фаолиятнинг барча субъектлари ижро этиши учун мажбурийдир.

9-модда. Геодезия ва картографияга оид фаолиятни метрологик таъминлаш

Геодезия ўлчовларининг бир хиллигини таъминлаш, геодезия ўлчов воситаларининг синовини амалга ошириш, кўрсатилган воситаларни ҳамда геодезия, топография ва картография маҳсулотини мажбурий сертификатлаш бўйича ўтказилган ишларни стандартлаштиришда, геодезия ва картографияга оид фаолият соҳасида метрология назоратини амалга оширишда иштирок этиш геодезия ва картографияга оид фаолиятни бошқарувчи орган зиммасига юклатилади.

10-модда. Геодезия ва картографияга оид фаолиятни молиявий таъминлаш

Давлат аҳамиятига молик геодезия ва картографияга оид фаолият давлат бюджети маблағлари ҳисобидан молиявий таъминланади.

Махсус аҳамиятга молик геодезия ва картографияга оид фаолият буюртмачининг маблағлари ҳисобидан молиявий таъминланади.

Геодезия ва картография маҳсулоти, шу жумладан давлат бюджети маблағлари ҳисобидан амалга ошириладиган фаолият натижасида олинган топография, гидрография, аэрокосмик сурат, геодезия ва гравиметрия материаллари (маълумотлари) давлат мулки ҳисобланади.

11-модда. Ўзбекистон Республикасининг картография-геодезия фонди

Ўзбекистон Республикасининг картография-геодезия фонди таркибида давлат ва идоравий картография-геодезия фондлари бўлади.

Давлат картография-геодезия фонди умумдавлат, тармоқлараро аҳамиятга эга бўлган материаллардан (маълумотлардан) ташкил топади ҳамда геодезия ва картографияга оид фаолиятни бошқарувчи орган ихтиёрида бўлади.

Идоравий картография-геодезия фондлари махсус (тармоққа оид) аҳамиятга эга бўлган материаллардан (маълумотлардан) ташкил топади ҳамда тегишли органлар ихтиёрида бўлади.

Давлат ва идоравий картография-геодезия фондлари тўғрисидаги низомлар ҳамда уларнинг таркибидаги материалларнинг (маълумотларнинг) рўйхатлари Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати белгилайдиган тартибда тасдиқланади.

Ўзбекистон Республикаси давлат картография-геодезия фондининг белгиланган тартибда Ўзбекистон Республикаси Архив фонди таркибига киритилган материаллари (маълумотлари) қонун ҳужжатларига мувофиқ сақланади.

Ўзбекистон Республикаси давлат картография-геодезия фондининг материалларини (маълумотларини) учинчи шахсларга беришга ва улардан нусхалар олишга ихтиёрида ана шу материаллар (маълумотлар) бўлган органларнинг рухсатисиз йўл қўйилмайди.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида геодезия ва картографияга оид фаолиятни амалга ошираётган юридик ва жисмоний шахслар ўзлари яратган геодезия ва картография материалларининг (маълумотларининг) бир нусхасини тегишли картография-геодезия фондларига бепул беришлари шарт.

Юридик ва жисмоний шахслар томонидан материалларнинг (маълумотларнинг) тегишли картография-геодезия фондларига берилиши, ана шу материаллар ва маълумотларнинг сақланиши ва улардан фойдаланилиши устидан давлат геодезия назоратини, идоравий картография-геодезия фондларининг давлат реестрини юритишни геодезия ва картографияга оид фаолиятни бошқарувчи орган амалга оширади.

Ўзбекистон Республикаси картография-геодезия фондининг материалларидан (маълумотларидан) фойдаланувчилар олинган материалларнинг (маълумотларнинг) асралишини таъминлашлари, уларни белгиланган муддатларда қайтаришлари ҳамда улардаги давлат сири бўлган маълумотни ошкор этмасликлари шарт.

Ўзбекистон Республикаси давлат картография-геодезия фондининг материалларидан (маълумотларидан) фойдаланганлик учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳақ тўланади.

12-модда. Геодезия ва картография маҳсулотига бўлган муаллифлик ҳуқуқи

Геодезия ва картография маҳсулотига, шу жумладан геодезия ва картографияга оид фаолият натижасида олинган топография, гидрография ва аэрокосмик сурат материалларига, геодезия ва гравиметрия маълумотларига бўлган муаллифлик ҳуқуқлари қонун ҳужжатлари билан тартибга солинади.

13-модда. Геодезия ва картографияга оид фаолиятни лицензиялаш

Геодезия ва картографияга оид фаолият қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда лицензияланиши лозим.

Юридик ва жисмоний шахслар томонидан геодезия ва картографияга оид фаолиятни лицензиясиз ёхуд лицензияда кўрсатилган шартларни бузган ҳолда амалга ошириш қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгарликка сабаб бўлади.

Давлат органлари ва улар мансабдор шахсларининг геодезия ва картографияга оид фаолиятни лицензиялаш билан боғлиқ хатти-ҳаракати устидан судга шикоят қилиниши мумкин.

14-модда. Давлат геодезия тармоқлари пунктларини қўриқлаш

Астрономия-геодезия, геодезия, нивелир ва гравиметрия пунктларининг ер устидаги белгилари ҳамда марказлари, шу жумладан ёруғлик маёқларида, навигация белгиларида ва бошқа муҳандислик конструкцияларида жойлаштирилган геодезия пунктлари давлат мулки ҳисобланади ва давлат муҳофазаси остида бўлади.

Геодезия пунктлари жойлашган ернинг мулкдорлари, ер участкаларининг эгалари ва фойдаланувчилари геодезия пунктлари шикастлантирилган ёки йўқ қилинган барча ҳоллар тўғрисида давлат геодезия назоратини амалга оширувчи органни хабардор қилишлари, шунингдек, геодезия ва картографияга оид ишларни амалга ошириш пайтида геодезия пунктларига киришга (боришга) имкон беришлари шарт.

Геодезия пунктларини жойлаштириш учун ер участкаларини ажратиш қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади.

Геодезия пунктларини қўриқлаш тўғрисидаги Низом Ўзбекистон Республикаси Ҳукумати томонидан тасдиқланади.

15-модда. Геодезия ва картографияга оид фаолият натижасида етказилган зарарни қоплаш

Геодезия ва картографияга оид фаолият натижасида шахсга ёхуд юридик ёки жисмоний шахснинг мол-мулкига етказилган зарар қонунда белгиланган тартибда қопланиши лозим.

16-модда. Геодезия ва картографияга оид фаолият тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик

Геодезия ва картографияга оид фаолият тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузиш қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгарликка тортишга сабаб бўлади.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1997 йил 25 апрель.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ҚАРОРИ

«ГЕОДЕЗИЯ ВА КАРТОГРАФИЯ ТЎҒРИСИДА»ГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚОНУНИНИ АМАЛГА КИРИТИШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси қарор қилади:

1. «Геодезия ва картография тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни матбуотда эълон қилинган кундан эътиборан амалга киритилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳукумат қарорларини «Геодезия ва картография тўғрисида»ги Қонунга мувофиқлаштирсин, вазирликлар ва идоралар ушбу Қонунга зид бўлган ўз норматив ҳужжатларини қайта кўриб чиқишларини ва бекор қилишларини таъминласин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси Э. ХАЛИЛОВ.

Тошкент шаҳри,
1997 йил 25 апрель.

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

ШАРТНОМАГА МУВОФИҚ

ПАРИЖ. Франция 1992 йилда имзоланган шартномага мувофиқ Тайванга умумий ҳажми 6 миллиард АҚШ долларига тенг бўлган «Мираж -- 200-5» русумли қирувчи самолётлар бера бошлади. Француз-Тайван шартномасига кўра, яқинда Франция Тайванга «Ҳаво-ҳаво» туркумидаги ракеталар ҳам етказиб бериши керак.

ТАИЛАНД МУДОФАА ВАЗИРЛИГИ ҚАРОРИ

СИНГАПУР. Таиланд Мудофаа вазирлиги Испаниядан ҳарбий кема сотиб олишга қарор қилди. Шунингдек, у Америкадан «Ф-18» русумли 8 дона қирувчи самолёт ҳамда Европа давлатларидан иккита сувости кемасини ҳам харид қилади. Бундан ташқари, мазкур рўйхатда вертолёт, юк ташувчи самолёт ва 100 дона танк ҳам бор.

ТУРЛИ КАСАЛЛИКЛАРГА ЧАЛИНГАН

ОТТАВА. 1991 йилги Форс кўрфази урушида қатнашган 4,5 минг канадалик аскарнинг аксарияти турли касалликларга чалинган. «Госс жилрой инк» тадқиқот фирмаси Канада Мудофаа вазирлиги билан ҳамкорликда ўтказган текширувларидан сўнг шундай хулосага келди.

Форс кўрфази уруши қатнашчиларида паришонхотирлик, асаб, ошқозон-ичак ҳамда тери касалликларининг аломатлари топилган.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН -- ИТАЛИЯ

ФЛОРЕНЦИЯ – ҚИЗИЛ НИЛУФАР ШАҲРИ

Қайси бир нотаниш юртга борсангиз, аввало у сизда ўзига хос иқлими, табиати билан илк таассуротлар уйғотади. Аммо, дорилфунундаги антик адабиёт, санъат, шунингдек, сиёсий тарих китобларидан таниш бўлган Италия на иқлими ва на табиати билан мени дастлаб она юртимиздан ўзгача жиҳатлари билан ҳайратга солмади.

Шу боис, самолётимиз Италиянинг марказий қисмидаги кичик Пиза шаҳри аэропортига келиб қўнганидан сўнг, мезбонларимиз ёллаган хусусий автомобилда бу ердан бир соатлар чамаси узоқликда бўлган афсонавий Флоренция сари йўл оларканмиз, гўё азалдан қадрдон заминда юргандек ўзимизни эркин ҳис этардик.

Ёз бошланганига қарамай, қуёшли самода баҳордагидек сийрак булутлар оққушдек сузиб юрарди. Бу ерда энг аввало йўлнинг равонлиги киши эътиборини тортар экан. Арно водийси оралаб чўзилган мана шу йўлнинг икки четида бепоён узумзорлар, кунгабоқарзорлар, гоҳо эса, маккажўхоризорлару бедазорлар нигоҳингни банд этади. Энди авжи гулга кирган дала чечаклари, ўзининг сунъий оҳор берилмаган шамойил ва чиройи билан киши дилига завқ улашади. Пиза шаҳридан чиқишда биз -- Ўзбекистон Президентининг Италияга сафарини ёритиш учун бу юртга келган ўзбек журналистлари олисдан кўкка бўй чўзиб турган минорани кўриб жонланиб қолдик. Бу бино суратларини биз тарих китобларида кўп маротаба кўрган, бироқ, тақдир тақозоси билан унинг ўзига боқиш имконияти туғилишини хаёлга ҳам келтирмаган эдик.

Ҳалидан буён жимгина машина бошқариб кетаётган сипогина итальян йигитдан бу Пиза минораси эмасми, деб сўрадик.Инглиз тилини билмаса-да, ҳаркалай ундан ўша машҳур қадимий обида эканининг тасдиғини олганимиздан мамнун эдик. Бу минора биз Италияда кўрган илк тарихий осори атиқа бўлгани учун ҳам шундай бўлган эса, эҳтимол. Аммо, гўзал ва беназир чиройи учун «эвазига ҳайрат сўровчи» миноралар, бинолар, санъат асарлари ҳали олдиндалигини ҳис этардик. Чунки, бизнинг борар манзилимиз афсонавий Флоренция эди. Бу ерда 1996 йил 21-22 июн кунлари нафақат Ўзбекистон ва Италия, балки жаҳон тарихидаги муҳим воқеа -- Европа Иттифоқига аъзо 15 мамлакат давлат ва ҳукумат раҳбарларининг олий даражадаги учрашуви бўлиб ўтиши кутилаётганди.

Дарҳақиқат, Флоренцияда гўзал обидалардан бири, тарихда ҳарбий истеҳком сифатида бунёд этилган «Фортезе де Бассо» қўрғонида ана шу юксак даражадаги анжуманнинг гувоҳи бўлдик. Минг квадрат метрдан зиёд жойни эгаллаган бу истеҳком номи «пастқам қўрғон» маъносини англатади. Бу бежиз эмас, зеро бу ердан унча узоқ бўлмаган жойда юксаклигидан бутун шаҳар кўриниб турадиган «Форте дель Бельвира» қўрғони мавжуд.

Қўрғонда минглаб журналистларнинг ахборот олиши ва ўз юртига тўсиқсиз узатиши учун шарт-шароит яратилган, бундан ташқари, асосий тантана бўлиб ўтадиган улкан кўчма саҳн барпо этилгани бизни ҳайратга солди. 21 июн куни тушдан сўнг мана шу серфайз саҳнада Ўзбекистон билан Европа Иттифоқи ўртасида Шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги ҳужжат ғоят тантанали равишда имзоланди. Юртбошимизнинг қисқа, аммо сермазмун нутқининг олқишларга сазовор бўлиши Европа мамлакатлари раҳбарлари озод Ўзбекистоннинг мустақилликни мустаҳкамлаш, барча давлатлар билан манфаатли алоқалар ўрнатиб, ривожланган мамлакатлар қаторидан ўрин олишга интилиш йўли қўллаб-қувватланишини яна бир карра тасдиқлар ва биз бундан ғурур туярдик.

Сафар Италия-Ўзбекистон муносабатларининг янги босқичга кўтарилишида муҳим қадам бўлгани билан ҳам ғоят аҳамиятлидир. Ташриф чоғида Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов «Медичи Рикарди» саройида Италия Президенти Оскар Луиджи Скалфаро билан, сўнг эса, Италия Вазирлар Кенгаши раиси Р. Проди, Вазирлар Кенгаши раиси ўринбосари В.Велтрони, Ташқи ишлар вазири Л. Дини билан учрашди. Мана шу тарихий учрашув ва музокаралар чоғида бой маданиятга эга икки мамлакат ўртасида ҳамкорлик алоқаларини ривожлантириш хусусида фикрлашиб олинди. Музокаралар ниҳоясида эса, Ўзбекистон билан Италия ўртасида икки ёқлама солиқ олмаслик ҳамда сармояларни ўзаро рағбатлантириш ва ҳимоялаш тўғрисидаги, шунингдек, бошқа муҳим ҳужжатлар имзоланди.

Сафар давомида юртбошимиз Италиядаги кўплаб фирма ва компаниялар раҳбарлари билан учрашди. Аммо менда Президентимизнинг тосканалик ишбилармонлар билан учрашуви ҳаммасидан ҳам ҳаяжонлироқ таассурот қолдирди. Учрашув тафсилотларига тўхталишдан аввал Тоскана Италиянинг марказий вилоятларидан бири эканини эслатиб ўтиш жоиз. Вилоятнинг маркази Италияда йириклиги жиҳатидан иккинчи ўринда турадиган Флоренциядир. Айтишларича, Флоренция сўзи «гуллаб-яшнаётган» деган маънони англатади. Шаҳарнинг рамзи қизил нилуфар экани ҳам шундандир балки. Уйғониш даврида айниқса шаҳарда санъат, сиёсат, иқтисодиёт юксак даражада ривожланган. Ҳатто у 1865-1871 йилларда бирлашган Италиянинг пойтахти бўлган эди. XIII асрда Тоскана лаҳжаси лотин тилини қувиб чиқариб, Италиянинг расмий тили даражасига кўтарилган. Данте Алигьери ҳам ўзининг «Илоҳий комедия»сини янги ширин услуб деб ном олган ана шу Тоскана лаҳжасида битганди. Флоренция Микеланжело, Галилей, Макиавелли, Россини, Гиберти каби машҳур кишилар ҳаёти билан ҳам чамбарчас боғликдир.

Тосканада йирик машинасозлик, кимё заводлари жойлашган. Вилоятнинг йирик саноат маркази ҳам бўлган Флоренцияда турли станоклар, ускуналар, фотоаппаратлар ишлаб чиқарилади. Матбаа, тўқимачилик, пойафзал, керамика, шунингдек, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш саноати ҳам жуда ривож топган. Италиянинг «Европанинг энг йирик боғ»и деб ном олишида Тоскана вилоятининг муносиб ҳиссаси бор. Президент Ислом Каримовнинг айнан Тоскана ишбилармонлари билан учрашуви бежиз бўлмаганини энди англагандирсиз.

Ислом Каримов уларга мамлакатимизнинг бой иқтисодий имкониятлари ҳақида сўзлади. Айни пайтда 2 мингдан ошган қўшма корхоналар орасида бор-йўғи 19 таси италиялик ҳамкорлар билан биргаликда барпо этилганини қай этар экан, бу кўрсаткич мавжуд имкониятлар даражасида эмаслигини таъкидлади. Учрашувда тосканалик ишбилармонлар ҳамкорликдан ғоят манфаатдор эканликларини билдирдилар. Ҳамкорлик хусусида таклиф билдирган италиялик тадбиркорнинг қимматбаҳо тақинчоқлар ишлаб чиқаришда ва сотишда ҳамкорлик қилиш ҳақидаги таклифини эшитгач, Президент Ислом Каримов унинг ташаббусини маъқуллаб, гўзал тақинчоқлар янада чиройли қиладиган латофатли аёллар Ўзбекистонда яшашини айтди. Айни пайтда ишни ҳозирданоқ бошланг, дейиши билан уни анча шошириб қўйгани ҳам ёдимда.

2-3 май кунлари Италия Президенти Оскар Л. Скалфаронинг Ўзбекистонга ташриф буюришидан хабар топгач, Президентга ҳамкорлик қилажак ишбилармонлар орасида тосканалик тадбиркорлар ҳам бор бўлса керак, дея қувондим.

Италия Президентининг мамлакатимизга илк ташрифи икки мамлакат ўртасидаги алоқалар ҳуқуқий асосларини кенгайтириш, ўзаро ҳамкорликнинг амалий натижаларини кўпайтиришга ҳисса қўшиши шубҳасиз, деб ўйлайман.

Флоренциядек қадимий шаҳарда бўлиб, музейларга кирмаслик мумкин эмас. Президентимиз 22 июн куни Италия тарихида чуқур из қолдирган медичилар сулоласи хилхонаси ҳисобланган «Медичи капелласи»га ташриф буюриб, Микеланжело яратган санъат асарларини томоша қилгани, бу ердаги рангли мармарлар Марказий Осиёдан келтирилганини эшитиб, ота-боболаримиз азалдан ҳамкорлик қилганини мамнуният билан таъкидлаганлари ҳам хотирамда.

... Самолётимиз турган Пиза шаҳрига қайтар эканмиз, йўл ниҳояланган сари дилда бир ишонч улғаярди: ҳамкорликка асос солинди. Энди алоқаларимиз тобора ривожланиб боради. Худо хоҳласа, кўп ўзбекнинг оёғи етади бу заминга. Аммо бу ташриф биринчиси бўлгани билан тарихга киради.

Амиркул КАРИМ, (ЎзА).

Флоренция — Тошкент.

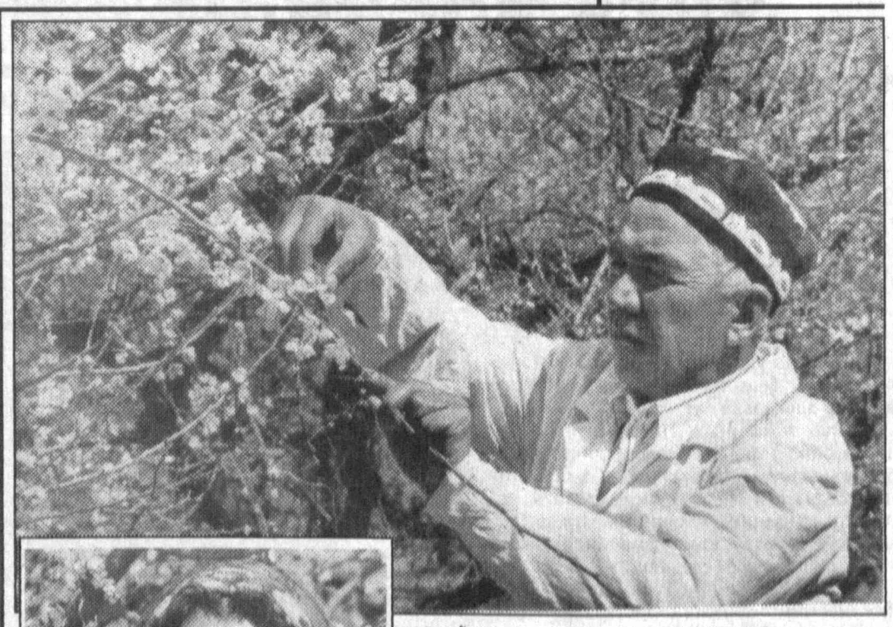

Ўлкамизнинг табиати хилма-хил. Қаердадир довучча ранг кўрсата бошлаган бўлса, тоғларда дарахтлар эндигина гулламоқда...

Р. Шредер номидаги боғдорчилик ва узумчилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг Самарқанддаги филиалида 150 гектар майдонда юзга яқин турли мевали дарахт кўчатлари парвариш қилинмоқда. Шу йилнинг баҳорида вилоятдаги буюртмачиларга 450 минг туп мевали дарахт, юз минг узум ва шунча миқдорда гул кўчатлари етказиб берилади.

СУРАТЛАРДА: бош агроном Эгамберди Мейлиев; лаборант Тиниқ Мажидова.

Т. НОРҚУЛОВ (ЎзА) тасвирга олган.

МУҲИМ ҚЎЛЛАНМА

Яқинда ўқувчилар ҳукмига ҳавола қилинган «Ватан туйғуси» китобини фарғоналик мухлислар катта қизиқиш билан кутиб олдилар. Мазкур китоб муҳокамасига бағишланган анжуман илмий-назарий конференцияга айланиб кетди. Фарғона Давлат университети доценти М. Бобораҳимов, вилоят маданият ишлари бошқармаси бошлиғи, ёзувчи С. Одилов, вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғи Т.Қурбонов ва бошқалар мазкур китоб буюк аждодларимиз ҳаётини ва ўзбек давлатининг тараққий топиш пиллапояларини ўқиб-ўрганишда муҳим аҳамият касб этишини таъкидладилар.

Айниқса, китобдаги водий тарихи, унинг ажойиб кишилари тақдири билан боғлиқ бўлган боблар эътиборга сазовордир. Жумладан, унда фиқҳ-фанига асос солган Бурхониддин Марғилонийнинг ижоди, унинг тарихимиздаги тутган ўрнига меҳр-муҳаббат билан баҳо берилган.

Набижон СОБИРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

ЯНГИ АВЛОД ВА ЯНГИ ТАФАККУР

ВАТАННИНГ ЭРТАСИ

Тарбия — яхши сўз. Унинг моҳияти эса турлича бўлиши мумкин. Ўзбекларнинг кундалик оддий гапларида гоҳо бу унсурнинг беқиёс мазмунини кўриш мумкин. Менимча, тарбия кўрган халқ ибораси бу миллатнинг келажаги бор, эртасига ишонса бўлади, деган мазмун билан ҳамоҳанг. Ўзбеклар оддий қилиб айтади. Сувга тупурма, дейди. Бу ерда нега, нима учун деб сўрашнинг ҳожати йўқ. Агар шундай бўлса, жавоб тайин — ёмон бўлади. Отангга тик қарама, дейилади ёхуд. Хуллас, бир оғиз, аммо маъноси тоғни чўктирадиган ибратомуз пандлар қачонки, нораста қалбларга муҳрланмас экан, ортимиздан ёвузлик ботқоғини қолдириб кетаверамиз, бу ботқоқда тарихимиз, бугунимиз, эртамиз, умуман, ўзимиз чўкиб борамиз.

Ёки худди кечаги тарихимиз каби тарбиясиз ғоялар нишонига айланиб, борар йўлимизни ҳам йўқотиб қўйишимиз мумкин. Одатда кўп нарсани билиш ва тушуниш учун йиллаб ёстиқдай-ёстиқдай китобларни титкилаб, умр бўйи мутолаадан бош кўтармаслик шарт эмас. Аввало инсон тарбия кўрган бўлиши керак, ҳеч бўлмаганда у ўз отасини, онасини сизлаб чақирса, катталар қошида доимо камгап, камтаринлик билан туролса бас. Тарбияли жамият одамлари орасида кин, адоват, фиску фасод шарпаси ҳеч қачон кезиб юрмайди. Улар доимо ўз авлодига буюк ишлар, эзгуликлар қолдириб кетадилар. Агар чиндан ҳам тарбия топган жамият ҳақида сўз юритиш жоиз бўлса, бу ўринда келажак авлодга нисбатан қандай муносабатда бўлинаётганлигини англаш кифоя.

Мен озод инсон тушунчасини яшаш бахти билан тенг кўраман, озод мамлакат эса бутун бир миллатнинг униб ўсиши, камол топиши демакдир. Давлатимиз тепасида истиқлол туғи ҳилпирар экан, бугун бир халқ тўлиқ маънода яна яшаш бахти, саодатига мушарраф бўлади, дейиш мумкин. Шу билан бирга ҳозирги жамиятимиз олдида энг асосий масалалардан бири — келажак учун масъуллик юки турибди. Ҳур Ватанда туғилиб ўсаётган фарзандларимиз онгида буюкликка даъво ақидаси томир отиши учун таъсир этиш машаққати туради. Зеро ҳар бир халқ ёруғликда яшашни истайди. **Бунинг учун** кўнгил кўзимизни тафаккур нури равшан этмоғи керак. **Бунинг учун** инсонни ҳеч бир сиёсат тобелик сари бошламаслиги керак. **Бунинг учун** жамият доимо инсон орзу-ҳаваси, ўй-фикрлари асосида ривожланиб бориши керак. Шўролар тузумининг истибдод сувига пишиб олинган ғоялари замирида эса жамият доимо инсонга йўл кўрсатиб келди ва ўз-ўзидан уни фикрсизлик қозиғига қантариб боғлаб қўйди. Ва одам боласи мустақил, эркин фикрлаш имконидан маҳрум бўлди. Хуллас инсон маҳрummиди, марҳуммиди — билиб бўлмасди. Энг ёмони, шўро даври одам умид билан боққан нимаики мавжуд эрса, чиппакка чиқаришга уринди. Тўғри, бу нарсани бир қарашда англаб олиш осон эмас эди. Қор оппоқ, бироқ эриса сув бўлгани каби, советлар инсониятни юксакликка чорлагувчи барча илинж эшикларини зангламас ва синмас олтин михлар билан ёпиб ташлади. Нима бўлганда ҳам беркитилган дарвозалардан кириб бўлмасди. Шунинг учун дилдан худони суғуриб ташлашга жон-жаҳд билан ҳаракат қилдилар. Афсуски, худони ёмон кўрган жамиятни худо кўриб турарди. Шу жумладан, маънан юztубан кетган, диёнатсиз кимсалар тириклик бағрида залолат уруғини сочишга минг уринмасин, Оллоҳнинг қудрати билан ушбу давр интиҳо топди. Нега бу совет давлати ҳақида ғалати гапларни айтиб ётибди, шартмиди энди шу, ҳаммасини остин-устун қилиб, ўтмишни қоралашдан нима фойда, дегувчилар топилиши табиий. Тўғри, Сизу биз (катталар) учун фойдасиздир. Аммо ўғил-қизларимиз, жажжи болаларимизга ўтган кунларни қанча изоҳлаб, тушунтирсак, шунча яхши. Менимча, бугун фарзандларимиз англаб улгуриши, истиқлолни чинакамига ардоқлаши учун ҳам совет замони онг бирла таҳлилдан ўтиши керак.

Бугун истиқлол бизга руҳий тозариш, фикран қайта соғайиш имконини берди. Ҳаммасидан авлороғи шундаки, ортимиздан келаётган ёш авлод олами энди пучак ғоялар билан тўлғазилмайди. Чин маънода, ўзлик ва юрт қадрининг ботиний ва зоҳирий тасвири гавдаланмоқда. Давлат сиёсатининг асосий ўзагида инсон манфаати, унинг шаъни, ор-номуси учун қайғуриш, келажак авлодга ҳар томонлама тус-тугал, юртбошимиз таъбири билан айтганда ОЗОД ВА ОБОД ВАТАН қолдириш чораси кўрилаяпти. Яратганга минг шукрки, бунинг амалиётдаги исботи ўз аксини топмоқда. Орзуга айланган кўпгина нарсалар рўёбга чиқмоқда. Биз учун эртадагидай, афсонавий туюлган ҳодисалар истиқлолга эришган юртда ҳақиқат шаклида намоён бўлмоқда. Бугун Ўзбекистон озод давлат сифатида жаҳонга йўл очди. Дунёнинг барча илғор фикрли кишилари, катта-катта мамлакатлар ўз йўлини, керак бўлса ўз тақдирини тўғри белгилаб олган юртимиз келажагига ишонаяпти. Мустақил республикамиз жудаям қисқа вақт ичида жаҳоннинг мана-ман деган давлатлари билан тенглашиб, кундан-кунга ўз мавқеини тиклаб, мустаҳкамлаб бораяпти. Энди жаҳоний тараққиётда Ўзбекистоннинг ҳам ўз улуши борлигини барча мамлакатлар тан олаяпти. Ўз тақдири билан Ўзбекистоннинг ҳам муштараклигини англаяпти. Шунинг ўзи буюк инқилобий ўзгариш эмасми? Ҳа, очиғи бу нарсаларни теран англаб олиш учун яна ўша гап-чуқур тарбия, юқори савия зарур.

Кечаги мансабпараст бюрократ, бугун ҳам ўз мавқеини халқ тақдиридан, мустақиллик тушунчасидан устун кўришга ҳаракат қилар экан, фақат ўз фойдасини ўйлаб иш юритар экан, табиийки, жамиятимиз айни дамда улардан софланиши, тозаланиши учун ўқимишли, миллий кадрларимизга жиддий эътибор қаратишимиз асосий мақсадлардан бири бўлмоғи даркор. Бу борада давлатимизда олиб борилаётган эзгу ишлар салмоғи анча сезиларли. Ёшларимиз хорижий давлатларда таълим олиб, юқори тажрибаларга эга бўлишмоқда. Табиийки, юксалгандан-юксалиб бораётган юртимиз тарихини ўрганаётган авлод ҳозирги жараённи чинакам инқилобий ҳодиса сифатида баҳолайди. Ва бизнинг шу дамларда нима иш қилганимиз, қандай эзгу юмушлар қолдирганимиз ўз-ўзидан аён бўлиб қолади. Уларнинг биз томонга мақтов гуллари ёки таъна тошларини отиши эса бугунги ҳаракатимизга боғлиқ, албатта.

Бугунги авлод Оллоҳга шукрлар бўлсинки, Миллат бўлиб шаклланаяти, ўз қадрини тиклаяпти. Юртда маънавий инқилоб жараёни бошланди. Шу жиҳатдан қарайдиган бўлсак, болалар дунёсини бойитишда ўзбекона руҳ, миллий қадриятлар нури билан чароғон этилган бадиий китоблар яратилиши зарур. Болаликни алдаб бўлмайди. Болаликнинг ҳар лаҳзаси эртанги кун авлоди тарбиясидаги улкан бир бино эканлиги ёдимизда туриши керак. Болаларни катталардан ажратиб, енгил-елпи асарлар ёзиш, қоланверса, мадҳияларга тўлиқ китобларни чоп этишнинг даври ўтди. Уларда фикрлаш, таҳлил этиш қобилиятини шакллантириш давр сўрови. Мен зўр халқ фарзандиман деган боладан бир нарса кутсак арзийди.

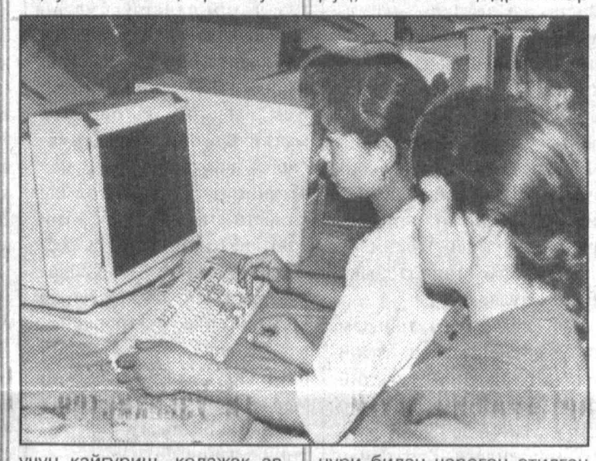

Куни кеча биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг саккизинчи сессиясида Президентимиз айтган сўзлар маъносини чақиб, беҳад қувондим. Давлат раҳбари келажак авлод тақдири ҳақида куйиниб гапирди. Айниқса, ўғил-қизларимизнинг таълим олиш, бирор касбнинг бошини тутишига қўмаклашиш масаласи мамлакат миқёсида тўлиқ таҳлил қилинди. Эътибор берган бўлсангиз, Юртбошимиз 9-синфни тугатган ёшлар то ўз ҳаёт йўлини танлагунга қадар анча қийналиб қолиши, бу ёшда ҳар бир инсон ёрдамга мухтож бўлиши, йўл-йўриқ олиши фойдадан холи бўлмаслигини бот-бот уқтирди. У киши яна бир масалани депутатлар ҳукмига ҳавола қилди: дейлик, 9-синфни битириб бирор касб-корнинг бошини тутаман деган ўқувчилар уч йиллик махсус ўқув даргоҳларида замонавий талаб даражасида ихтиёрий-мажбурий таҳсил кўради. Шундан кейин, ҳаёт ҳақида маълум бир тасаввурга эга бўлгач, хоҳласа мутахассислиги буйича ишлайди, ёхуд истагига қараб ўқишни олий ўқув юртида давом эттиради. Бу ерда асосан қишлоқлардаги ёшлар турмуш шароити инобатга олинади. Барча ғамхўрликлар, ёшларимиз то ўз ўрнини топгунга қадар масъулият давлат чекида туради. Балоғатга етаётган қанчалаб йигит-қизларимиз таълим ислоҳотининг мазкур йўналишидан мамнун бўлишади, деб ўйлайман. Мамлакатимизда бугун янги авлод келажагини нурли ва чароғон этиш бобида барча эзгу ишлар амалга оширилаяпти. Бунинг замирида халқ ҳаётининг эртаси, Ватан тараққиёти, миллат келажаги учун қайғуриш ҳисси ётибди. Шундай бўлгач, республикамизнинг барча вилоятлари, чекка туманлари, қишлоқлардаги ўқув даргоҳлари мутлоқ замонавий услубда шаклланиши, таълим тизимига янгича руҳ киритилиши жоиз. Бу масала айни дамдан бошланиши керак. Чунки унинг моҳиятини катта йиғинда Президентнинг ўзи қайта-қайта таъкидлаяпти. Ўз келажаги учун қайғурмаган ҳар қандай киши, қайси лавозимда ишлашидан қатъий назар, шу элнинг ҳақиқий фарзанди бўлолмайди. «Соғлом авлод» ордени деймиз. «Камолот» ва «Умид» жамғармалари деймиз. Улар беҳудага ташкил этилмади. Очиғи, ҳозирги кунда ҳар нарсага шунчаки баҳо бериш ярашмайди. Чунки Ўзбекистондаги ҳар бир саъй-ҳаракат келажакка ишонч, истиқлолни мустаҳкамлаш учун амалга оширилаяпти. Истиқлол барқарорлиги яна ўз-ўзидан бугунги авлод қисмати билан чамбарчас боғлиқлигини англаяпмиз.

Ҳозир руҳий тириклик, ишонч, олий мақсад йўлидан адашмаслик ҳар биримизнинг дил баёнимиз бўлиб бораяпти. Қаранг, кузатинг... Эндигина тўрт ёшини қаршилаётган ўғлингиз боғчага кетаётибди. Уни кузатасиз... Негадир ўз болалигингиз эсингизга тушади. Бироз ноқулай сезасиз ўзингизни. Қаршингиздаги болаликка ҳавасингиз келади, негаки у миллат бўлиб уйғонаяпти, негаки у Сизнинг болалигингизга нисбатан осмон қадар каттароқ. Йўқ, қаршингизда болалик эмас, мустақил элнинг келажаги турибди.

Мамлакатимиз Президенти халқ депутатлари Андижон вилояти кенгаши сессиясида асл ўзбекона бир дангал гапни айтдилар: **«Ҳали суяги қотмаган фарзандларимизни ўз ҳолига ташлаб қўйсак, тарбияси, илми ва маънавияти билан шуғулланмасак, келажакда уларнинг комил инсонлар бўлиб етишмоғига ким кафолат бера олади? Биз жамиятимиз, давлатимиз келажагини кимларнинг қўлига топширамиз?»**

Бундай дардли саволларга ўзини озод Ўзбекистоннинг ҳақиқий фарзандиман дейдиган ҳар бир миллатдошимиз, юртдошимиз бугун жавоб изламаса, эртага кеч бўлади.

Қўчқор НОРҚОБИЛ,
«Халқ сўзи» мухбири.

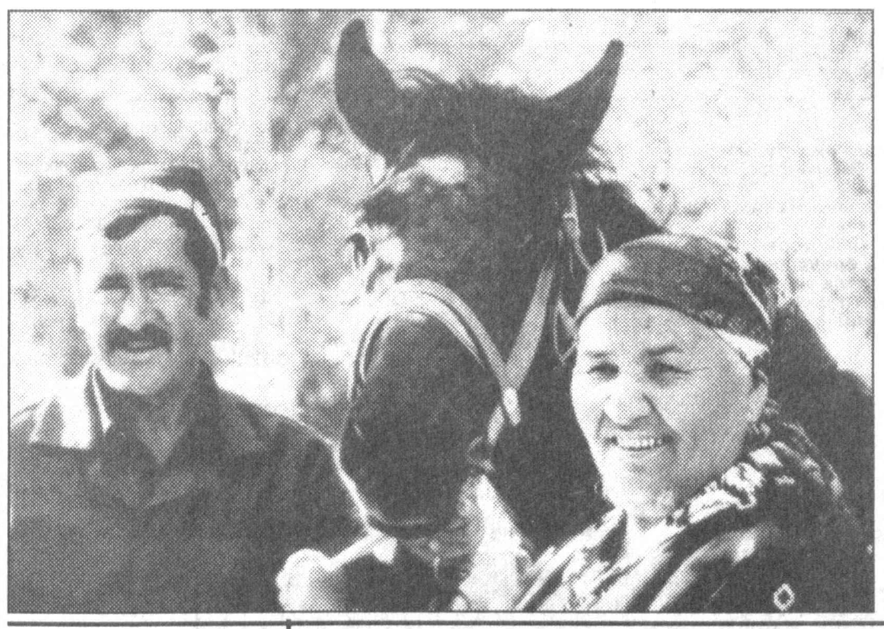

Улуғнор туманида ишбилармон ва тадбиркор фермер Шаҳзодахон Мавлоновани кўпчилик яхши билади.

Қумлоқ, шўр ерларни ўзлаштириш борасида ҳам фермер хўжалиги ибрат кўрсатаётир. Бу йил ана шундай ерларга 4000 туп терак ва 1000 тупдан зиёд мевали дарахт кўчатлари ўтказилди.

Яқинда у имтиёзли кредит ҳисобига Американинг «Кейс» тракторини сотиб олди.

Тумандаги кам даромадли оилаларга 5 тонна буғдой улашилди. Марҳаматдаги «Мурувват уйи»га 85 минг сўм миқдорида ёрдам кўрсатилди. 100 нафар хотин-қизларга совғалар берилди.

СУРАТДА: фермер Шаҳзодахон Мавлонова ишчи Мамасодиқ Аҳмаджонов билан.

Ҳ. ТОҲИР
олган сурат.

«ХАЛҚ СЎЗИ» АРАЛАШГАЧ...

ГАЗ ТАЪМИНОТИ ЯХШИЛАНДИ

«... Қўшни маҳаллада табиий газ босими жойида, уйлари иссиқ. Биз яшаётган Шабнам кўчасида эса бунинг акси -- газ билан таъминлаш ёмон аҳволда. Қишда хонадонлар совуқ, ҳатто баъзида чой қайнатиш ҳам қийин бўлиб қолади».

Юқорида келтирилган сатрлар Наманган шаҳри, Шабнам кўчаси 15-уйда яшовчи М.Мағзумовнинг таҳририятимизга йўллаган шикоят хатидан. Мазкур арзонома газета назоратига олиниб, чора кўриш учун Наманган вилояти ҳокимлигига юборилган эди.

Қуйида эса шу вилоят ҳокимининг бизга йўллаган жавоб хати билан танишасиз.

«Ҳақиқатан ҳам, мазкур маҳаллада қиш мавсумида табиий газ таъминотида узилиш бўлган. Газ босимини кўпайтириш мақсадида Қўқон кўчасидаги газ тармоғидан қўшимча Д-76 мм.ли ўрта босимли газ қувури тортилиб, алоҳида газ тақсимлаш мосламаси ўрнатилди. Бунинг натижасида газ таъминоти яхшиланди.

Бироқ магистрал газ тармоғида босим камайиб, тақсимлаш станциясида меъёр паст бўлганлиги сабабли газ тармоғининг якуний қисмида бўлган Шабнам, Таллин ва Бахтиёр кўчаларида истиқомат қилаётган фуқаролар хонадонларининг газ таъминотида узилишлар содир бўлган.

Мавжуд ҳолатлардан келиб чиқиб, келгусида газ таъминотида узилишларга йўл қўймаслик учун вилоят ҳудудий коммунал фойдаланиш бирлашмаси республика Коммунал хизмат кўрсатиш вазирлиги ҳамда «Ўзнефтгаз» корпорацияси билан ҳамкорликда чора-тадбирлар кўрмоқда».

Т. ЖАББОРОВ,
Наманган вилояти ҳокими.

ТИКЛАНИШ

ИШЛАСА БЎЛАР ЭКАН-КУ!

Кетма-кет уч йил қурғоқ бўлган кўклам бу йил Навоий вилоятига серёғин келди. Вилоятнинг тўртта тумани чорвачиликка ихтисослашган эмасми, чўпонларнинг кувончи бир олам. Қўй-қўзилар майсадан аллақачон тўйган, энди эт боғламоқда.

Лекин чорванинг кети бир узилмасин экан. Ота-боболаримиз деҳқон деҳқонга бир йилда, чўпон чўпонга қирқ йилда етади, деб бежиз айтишмаган. Табиат инжиқликлари, йилнинг қурғоқ, қишнинг изғиринли келиши 1994-95, 96 йилларда вилоят чорвадорларига анча ташвиш келтирди. Мол тўғри тенг ярмига қисқарди. Биргина Нурота туманидаги «Қизилча» жамоа хўжалигида илгари 55--60 мингта қадар қўй-қўзи, етмишдан зиёд отар бўлган. Ҳозир 21 мингдан зиёдроқ қўйи бор. Иқтисодий аҳволи ҳам шунга яраша. Ўтган уч йил мобайнида уч маротаба раҳбар ўзгарди. Ҳар сафар чўпонлар кўнглида умид уйғонарди-ю, кўкламга келиб, яна хавотир пайдо бўларди. Боиси—раис ҳам осмондан ёмғир ёғдириб беролмайди. Чўпон ҳам, деҳқон ҳам осмонга кўз тиккан банда.

Биргина мисол: ўтган йили 13 февралдан 24 февралга қадар совуқ 35 даражагача кўтарилди. Натижада қизилчаликлар 10 мингдан зиёдроқ қўй йўқотишди. Кўкламда эса 19 март куни биринчи ёмғир ёққан бўлса, шундан сўнг 45 кун томчи томмади. 23 апрель куни қовжираган майса ҳам қолмади. Қаттиқ жала барини ювиб, тупроққа қориштириб кетди. Яйловларда тебранган бирор бута йўқ. Албатта, бундай шароитда лалми ғалла ҳақида гап ҳам бўлиши мумкин эмас. Демакки, сомон, яъни хашак ҳам йўқ.

Хуллас, шундай бир шароитда «Қизилча»да яна раис алмашди. Асли қўшни қишлоқлик, пойтахтда ишлаб юрган Ҳазрат Қурбонов раис бўлиб келди. Тўғриси, қизилчаликлар раисга ишонмай қолишган эди. Боиси улардан эсдалик бўладиган нарсанинг ўзи қолмаган. Бирорта янги қурилган бино йўқ. Дарвоқе, бешинчи бўлимда мактаб қурилган, чоғроққина. Унинг ўз латифаси бор. Бу мактабни вилоятнинг иккита биринчи котиби очган. Иккаласи ҳам зарбоф тўн кийишганини кўргач, қишлоқ аҳлининг раисдан ҳафсаласи пир бўлди. Эй, бу ўзини ўйлаб елиб-югураяпти экан-да, дейишди улар. Хуллас, «Қизилча» давлат наслчилик заводи шу тариқа қолоқлик сари дастлабки қадамни қўйди. Янги раисга бўш ҳамён, қурилиши чала иморатлар мерос қолди. Ўтган йили Ҳазрат Қурбонов хўжалик раҳбари бўлиб иш бошлаган кезларда ҳисобда сариқ чақа ҳам йўқ эди. Бундай шароитда иш бошлаш қийин, албатта.

Раис ишни қисқартишдан бошлади. Раҳбарлар, бўлимлар, отарлар қисқартирилди. Кимдир норози бўлди, кимдир юқори идораларга мурожаат қилди. Лекин умумиши учун давр тақозоси шу эди. Буни қай бирига тушунтира оласан. Қишлоқда беш мингдан зиёд аҳоли яшаса, шунинг тўқсон фоизи жамоа хўжалиги қозонига тикилган. Хайрият, «тиш берган, ризқини ҳам беради» деганларидек, ишлар бироз жонланди. Қисқарганларнинг бир қисми янги мактаб қурилишига, қолгани кон артелига ишга ўтиб кетди. Баъзилар эса ризқу насибасини шаҳардан излади. Бир сўз билан айтганда, боқимандалик кайфиятининг илдизига болта урилди.

Бироқ ҳали олдинда ишлар кўп эди. Боиси «Қизилча»нинг даромад манбаи иккита соҳа — чорва ва лалми деҳқончиликка боғлиқ. Чорвачиликда ҳам қоракўл тери етиштириш салмоқли фойда келтириши мумкин. Жун ва гўшт етиштиришда таннарх анча баланд. Деҳқончиликда эса тайёрлов идораси лалми ғаллачиликка аллақачон ишонмай қўйган. Сабаби улар уч йилдан буён шартнома асосида уруғлик беришади-ю, кўклам қурғоқ келиб, «қуйиб» қолишади.

Иқтисодиётни тиклаш йўлидаги иккинчи муаммо сув масаласини ҳал этиш эди. Хўжаликда кузга қадар бир йўла учта артезиан қудуғи қазилди. Аслида ўша қудуқларнинг иккитаси 1984 йили Нуротадаги икки масъул шахс — хўжалик раҳбари ва сув идораси бошлиғининг келишмовчилиги сабабли ташлаб қўйилган эди. Орадан ўн уч йил ўтиб, ўша қудуқлардан сув чиқди. Бировни ака, бировни ука, деб насослар ҳам ундирилди. Кейинчалик эса мана шу қудуқлар тайёрлов идорасидан уруғлик олиш учун ҳам асос бўлди. Куп ўтмай қишлов мавсуми бошланди. Бу даврда «Қизилча»га нақд бир ярим миллион сўмлик омухта ем келтирилди. Мавсум муваффақиятли якунланди. 12396 бош совлиқ қишловга ўрта семизликда кирди. Шу кеча-кундузда уларнинг 82 фоизи қўзилаб бўлди. Ҳар юз бош совлиқдан 104 тадан қўзи олинди. 8 минг 200 бош қўзи ўстиришга қолдирилди. «Қизилча»да чорва туёғи бу йил 30 мингдан ошади. Шундай бўлса-да, якка тармоқ билан узоққа бориб бўлмайди. Шу боис хўжаликда қорамолчиликни ташкил этишга киришилди. Бунинг учун молхона ва емхашак тайёрланди.

Хуллас, «Қизилча» сўнгган шуҳратини тиклаш йўлига ростмана ўтди. Буни кимдир янги раҳбар, бошқа биров эса йилнинг яхши келиши билан боғлади. Лекин ҳар иккисида ҳам асос бор. Биринчидан, қиш яхши келиб, қўй қўрага қамалиб қолмади. Раҳбар ҳам, албатта, идорага қамалиб ўтирмади.

Саховат ва фойда ёнма-ён юради. Хўжалик иқтисоди сал-пал оёққа тургач, аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш ҳам бошланди. Илгарилари Наврўз байрами каби тадбирлар ҳар бир маҳаллада алоҳида ўтказилиб, ҳар ким ўз топгани билан дастурхон қошига келарди. Кечаги Наврўзнинг эса барча харажатини хўжалик қоплади. Кураш мусобақаси ўтказилиб, эсдалик совринлари белгиланди. Қариялар, фахрийлар қолидан хабар олинди. Албатта, буни, «эй, бир байрам туфайли ўтказилган тадбир-да», дейиш мумкин. Лекин қуйидаги фактлар кўп нарсани белгилайди. Кузда хўжаликнинг барча ишчи-хизматчиларига сабзи, пиёз, картошка берилди. Уларнинг фарзандлари учун иссиқ кийим-бош келтирилди. Гуруч, ун, гўшт, пахта ёғи каби маҳсулотларни қизилчаликлар колхоз нари турсин, «совхоз» даврида ҳам омбордан олишмаган эди. Хуллас, ишласа бўлар экан.

Биз юқорида хўжаликнинг тикланиш йўлидаги ишлари тўғрисида фикр юритдик, бу борада анча-мунча харажатлар бўлганини айтдик. Ушбу харажатлар қаердан олинди, яна насияга иш тутилдими, деган савол туғилиши табиий. Аксинча, насияга иш кўрилгани йўқ. Янги раҳбар туман ҳокимлиги ёрдамида хўжаликнинг суғурта идорасидан унмай ётган пулларни, жун фабрикаси ва қоракўлчилик заводидаги қарзларни ундириб олди.

-- Баъзида аҳволни соатлаб тушунтиришимга тўғри келди, -- дейди Ҳазрат Қурбонов. -- Қўшни хўжаликдан унумдор ерларни ижарага олиб, хўжалик аъзолари учун пиёз, сабзи, картошка етиштирдик.

Табиатда мувозанат қонуни бор. Йил бир-икки сафар қурғоқ келиши мумкин, лекин мудом эмас. Бундай даврда шуҳрат ёрдам беролмайди. Киши ўз меҳнати билангина мушкул пайтларни безавол ўтказиши мумкин. Буни қизилчаликлар ўз бошларидан ўтказишди.

Темур ЭШБОЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ИНСОН МАНФААТЛАРИ ЙИЛИ

АСЛИ СЕНДАН БОШЛАНАР...

Эътибор берган бўлсангиз, баҳри кенг халқимизга хос гўзал урф-одатлар, ярашиқли улумларнинг илдизи маҳаллага бориб тақалади. Ва, бу албатта, бежиз эмас. Ўзбек фарзандики бор, маҳаллада усиб-улғаяди, шу ерда дунёни ва одамларни танийди, меҳр-оқибат, ҳалоллик, инсофу-диёнат каби нодир хислатларни қалби ва онгига жо қилади. Зотан маҳалла катта дарсхона, маънавий қадриятлар ўчоғи, дўстлик ва осойишталик қўрғонидир.

Аслида оилавий тотувлик ҳам, соғлом тарбия ва кишилар ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатлари ҳам маҳаллалар ишини тўғри мувофиқлаштиришдан бошланади. Узоққа бормайлик. Пойтахтимиздаги Юнусобод туманида 49 та маҳалла бўлиб, 320 мингдан зиёд аҳоли истиқомат қилади. 1997 йилнинг инсон манфаатлари йили деб эълон қилиниши барча қатори юнусободликлар ҳаётига ҳам янги мазмун бағишлаяпти. Эрта баҳорда бошланган Наврўз шукуҳи қалбларда, дўстона давраларда давом этмоқда. Буни «Посира» маҳалласида ўтказилган «Қўшнинг тинч -- сен тинч» мавзуидаги тадбир мисолида ҳам кўриш мумкин.

Маҳалладошларнинг навбатдаги учрашуви ўзаро дўстлик, аҳиллик, қон-қардошлик анъаналари намойишига айланди, десак хато қилмаймиз. Туман хотин-қизлар қўмитаси, маданият ишлари бўлими, «Маҳалла» хайрия жамғармаси ҳамда тумандаги миллий-маданий марказлар томонидан ташкил қилинган ушбу тадбирда қўшни маҳаллалардан таклиф этилган меҳмонлар, турли миллат вакиллари ҳам қатнашдилар. Таралаётган жозибали куй-қўшиқлар дилларни қитиқлайди. Хизматга бел боғлаган чойхоначидан тортиб, дошқозон атрофида қуймалашаётган ошпазгача -- ҳамма-ҳамманинг чеҳрасида ўзгача бир ҳаяжон. Ноз-неъмат ва ҳар турли пиширикларга тўла тўкин дастурхон, даврадаги орасталик, столлар устидан жой олган анвойи гуллар маҳалла аёлларининг пазандалиги ва нозик дидидан далолат бериб турар эди.

Таърифинги айтсам дафъатан,
Асли сендан бошланар Ватан.
Борлиғимсан сен ҳақиқатан,
Уриб турган юрак, маҳаллам...

Ушбу сатрларни тингларканмиз, маҳалланинг ижтимоий ҳаётимизда тутган ўрни ва аҳамиятига яна бир карра иймон келтирдик. Ўй остонадан бошланади, дейдилар. Ватан-чи? Аслида маҳалланинг ўзи кичик ватан, яъни ватан ичра ватандир. Шундай экан, унинг қувончию ташвиши барчага бирдек татийди. Посира -- эгасиз жой дегани. Одамлар бу ерни обод қилиб, уй-жой қуришган, ўзлари учун муқаддас маконга айлантиришган. Маҳалла оқсоқоли М. Устоазизовнинг айтишича, ҳозирги кунда «Посира» ўрами ҳудудида 5 мингдан зиёд аҳоли истиқомат қилмоқда. Улар асосан турли миллат вакилларидир. Узаро меҳр-оқибат, аҳиллик бозор иқтисодиёти қийинчиликларини бартараф этишда қўл келаяпти. Тарбиявий ишлар кучайтирилаётганлиги туфайли ёш оилалар ўртасида қўйди-чиқдилар камайиб, маҳаллада соғлом турмуш тарзи қарор топмоқда. Инсон манфаатлари йилига бағишланган бугунги тадбирнинг айнан «Қўшнинг тинч -- сен тинч» деб номланишида ҳам рамзий маъно бор.

Жажжи қизалоқларнинг мусиқали табригидан сўнг давра янада қизиди. Бўсагада қўл қовуштирган мезбон йигитлар меҳмонларни ўзбекона лутф ила кутиб олиб, кузатиб қўйишади. Зотан бу ерда ҳар бир кишининг вазифаси аниқ. Қайноқ ва самимий дил сўзлари ўйноқи мусиқа оҳанглари билан алмашади. Шоду-ҳуррамликнинг чеки йўқ, айниқса сеҳрли куй оғушида яйраб рақсга тушаётган хонадон бекалари ўртасида рус, татар, қозоқ ва бошқа миллатга мансуб аёлларни кўриш ғоят кўнгилли эди.

Дастурхонга тортилган ошдан сўнг кўпни кўрган қариялар дуога қўл очиб, юртимизга боқий тинчлик ва омонлик, бошланган савоб ишларга ривож ва барокот тиладилар. Шу куни маҳаллада истиқомат қиладиган турли миллатга мансуб ибратли хонадон соҳиби ва соҳибаларига самимий иззат-икром кўрсатилди. Қирқ йил бирга умр кечириб, қобил ва одобли фарзандларни тарбиялаб ўстирган Азиза ая ва Холжўра Салимбоев, Людмила ва Александр Ан, Мупарижа ва Мирусмон Каримов маҳалладошлар эъзозидан баҳраманд бўлдилар. Уларга қимматбаҳо совғалар, баҳорий гуллар тақдим этилди. Шунингдек, афғон уруши қурбонларининг оналари ва оилаларига ҳам инсоний мурувват кўрсатилди.

Чошгоҳда бошланган шодиёналар кун бўйи давом этди. Тумандаги Абдулла Қодирий номли маданият уйи қошида ташкил этилган «Настарин» бадиий ҳаваскорлик дастаси қатнашчилари давра аҳлига завқ улашдилар. Бундай хайрли тадбирларни бошқа маҳаллаларда ҳам ўтказиш режалаштирилган.

Носир ТОШЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Истиқболни белгилаш ва статистика Давлат қўмитаси жамоаси қўмита раиси ўринбосари Ҳусниддин Муҳитдиновга онаси

НАЗМИНИСА ҳожи онанинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент давлат юридик институти жамоаси рус тили кафедрасининг катта ўқитувчиси

Муассалам САМИХЎЖАЕВАнинг

вафоти муносабати билан марҳуманинг оила аъзоларига чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон Республикаси Миллий хавфсизлик хизматининг Тошкент шаҳри ва Тошкент вилояти бўйича бошқармаси жамоаси бошқарманинг собиқ бошлиғи Ш. Бобоевга ўғли

АЛИШЕРнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат иқтисодиёт университети ректорати ва касаба уюшмаси қўмитаси «Ахборот технологиялари» кафедрасининг мудири, профессор Қаҳрамон Алимовга онаси

Махсума СОДИҚОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

МУҚАДДАС МАЪВО

Сени остонадан, дафтардаги ажи-бужи ёзувлардан, биринчи сабоқлардан бошланади, дейишади.

Юракдан бошланади дейишади сени. Қандай яхши гап!

Эмишки, сен киндик қонлари тўкилган қишлоқлардан, шаҳарлардан бошланаркансан.

Сени ялпизу ўрик гуллари гуркираган боғлардан, қашқабеда ифори тутган даштлардан, оқ саллали тоғлардан бошланади, дейишади. Балки шундайдир.

Сени...

ЮРАГИМНИНГ СУРАТИ

САШАНИНГ ОНАСИГА МАКТУБИ

«...Ойи, нега сен фақат қайинлар, ромашкалар ҳақида ёзасан. Урмон четидаги қўрамиз, тарғил сигиринг ҳақидаги гапларинг ҳам кўнглимга совуқ сувдай уриб кетди. Қариганингда адабиёт муаллими бўлиб қолдингми? Россия ундай, Россия бундай дея кимнинг кўнглини ийитмоқчисан? Қўрангдаги сигирингту буғдойинг бўлмасинчи, сенга биров бир бурда нон берармикин? Россияни елкамизнинг чуқури кўрсин! Балки у юз йилдан кейин, балки минг йилдан кейин қаддини ростлар. Унгача бизнинг суякларимизгача қолмайди. Мен эса бугун яшамоқчиман. Яшаганда ҳам мириқиб, ҳеч нарсага зориқмай яшамоқчиман. Америкада салгина фаросати бор одамлар нонга увилдириқ суртиб ейишади. Сен буни тасаввур ҳам қилолмайсан. Биламан, бу гапларимни ўқиб бошингни сарак-сарак қилаяпсан. Кейинги хатларингда аввал менга таъна қилишни, сўнг эса мовий қўллар, ўрмонлар, ромашкалар ҳақида ёзишни кўнглингга тугяпсан. Ёвора бўлма: уларни ўқиб ҳам ўтирмайман. Хоҳласанг олдимизга кўчиб кел. Хоҳламасанг берган сутингга рози бўл... Бизлар эртаси йўқ мамлакат фуқароси бўлишни истамаймиз. Бу менинг сенга сўнгги хатим. Ҳа, яна бир нарса ёдимдан кўтарилибди...»

СЕН ҲАМ ВАТАНМИСАН, ОҚ ҚАЙИН?

1991 йилнинг кеч киши. Хабаровск. Мусофирхона. Унинг ортидаги қайинзорда Анна Павловна тиззасигача қор кечиб, гоҳ у дарахтни, гоҳ бу дарахтни қучоқлайди. Мен уни иккинчи қават деразасидан кузатиб турардим. Анна Павловна қайинларнинг гўё жони бордек улар билан гаплашар, қорамтир-жигтарранг бўлиб кўчан пустлоқларини силаб-сийпалар, дарахтларнинг оппоқ танасига серажин юзларини анча пайт босиб-босиб турарди. Ичимда «...Оёғининг боди бор эди. Нега қор кечиб юрибди... Ахир, у бугун Америкага -- Саша ва неваралари олдига учиб кетади. Боди қўзғаб қолса уй-жойи ва тарғил сигири эвазига сотиб олган чиптаси қуйиб кетади-ку!..» дея ўйлардим. Анна Павловна эса ҳамон қайинзорда тентираб юрар, унинг кўз ёшлари дарахт таналарида музга айланиб қотиб қоларди.

«ЮРТЛАРИНГ БУ — ОНАЛАРИНГДИР...»

-- Ўзбекларни, Ўзбекистонни ўйласам кўз олдимга қовун-тарвузлар, ошкомларда оқилиб турган узумлар келаверади. Ўйламанг, мен ўзбекларни фақат мевалари учун эмас, балки уларнинг меҳмондўстлиги, тоза қалблари учун яхши кўраман. Сизларда юртни, ота-онани бошга қўйиб яшашга ўргатишади. Ҳеч бир ўзбек волидасини ташлаб, падарини қон қақшатиб олисларга кўчиб кетмайди. Ахир ота-она ҳам сизлар учун туғилган юртдай азиз-да! Е гапим нотўғрими? Мана, мен эртага учиб кетаман. Нима қилай, бошқа иложим йўқ. У ерда фарзандларим бор. Ихтиёр ўзимда бўлса шундай қиларми-дим... Энди қариндош-уруғларни, битта-иккита қолган дугоналаримни, ҳовли-жойимни кўриш менга насиб қилмаса керак...»

СЕНИНГ ҲАМ ҚАЛБИНГ БОР, МАЪБУДА!

Сен шунчаки бир ҳайкал, шунчаки бир рамз, шунчаки бир тош эмассан. Сени Озодлик маъбудаси дейишади. Сен буюк Американинг онаси бўласан...

Анна Павловна эҳтимол ҳеч қачон пойингга гул қўймайди. Балки у қошингда тиз чўкиб нажот сўрамас. Балки сенинг борлигингни ҳатто хаёлига ҳам келтирмас. Бил, у сенинг руҳинг кезиб юрган мамлакатга сарёғ ва увилдириқ ейиш учун боргани йўқ. Бил, уни соғинч шамоллари етаклаб кетди. Дарахтларни, қўлларни, ромашка ва тонгларни яхши кўрувчи бу қарияни узоқ йиллар ўзинг қўллаб-қувватла... Мен биламан: уммон четида жимгина олов тутиб турганинг билан сенинг ҳам қайноқ қалбинг, туганмас меҳринг бор. Маъбуда...

ВАТАН ДЎППИГА СИҒМАЙДИ

Талабалик нима? У эртага имтиҳон деган куни қабоқларга гугурт чўпини тираб мутолаа қилиш дегани. У курсбоши Одил Ҳотам тарқатган 40 сўмдан чегириб париваш қизларни музқаймоқ билан сийлаш дегани. У хиёбонларнинг хилват ўриндиқларида лаъли лабдан қўрқа-писа олинган биринчи муччи дегани. У касб ҳақида, эртанги кун тўғрисида, Ватан ҳақида Оппоқ соқоллари кузалган чол ўзига теккан пахта гулли пиёлани тошга уриб синдирди-да, совға ололмай қолган кишиларга пиёла синиқларидан улашиб чиқди. Ўзи эса қулиб йиғлаганча ва йиғлаб қулганча бир парча синиқ пиёлани кўзларига суртарди. «Юртимнинг иси бор бунда...» деди бизлардан ушбу ҳолат учун узр сўрагандек...»

Ана шу домламизнинг ваъзигина негадир барчамизнинг хотирамизга гулмих билан михланиб қолди. Ана шундагина илк бор димоғимиз ачишганини сездик. Ана шунда Арофат Воҳидованинг кўзлари зийига икки томчи ёш қалқиди. Ана шунда «Ватангадолар» киносидаги генерал Чернота нима учун жаннат дарвозаси ёнида ўтириб кишилардан садақа сўрашини, бироқ ҳеч ким у айтгандай олдидаги шляпага ўзи тилаган нарсани ташламаслигини, чунки Ватан шляпага сиғмаслигини англагандек бўлдик. Ана шунда...

НЕГА ЙИҒЛАЙСИЗЛАР, БОБОЖОНЛАРИМ

Уларни Тошкент аэропортларида кўп кўрганман. Қўлларида сернақш асолар, бармоқларида ёқут кўзли узуклар. Баъзилари самолётдан тушадию минглаб-миллионлаб одамларнинг товони теккан ерга тиз чўкиб уни тавоф қилади. Бири оқсоч Европадан, бири Саудиядан, бири эса олис Америкадан учиб келишган...

-- Туринг ота, ҳамманинг кўзи сизда... Эгни-бошингиз тупроқ бўлди, -- дедим ёшлари 80 ни қоралаган қарияни оҳиста қўлтиғидан олаётиб. Нега гапирдим? Мен унга тасалли бермоқчи, яхшилик қилмоқчи бўлдимми? Мен уни аядимми? Билмайман...

-- Болам, бу тупроқни олтмиш йилдан буён соғиниб яшайман. Бу тупроқнинг ҳиди олтмиш йилдан буён тушларимда мени безовта қилади. Агар ҳуррият бўлмаганда мен киндик қоним тўкилган Туркистонни кўролмай ўлиб кетармидим...

Чол узуқ-юлуқ гапирди. Уни мен зўрға тушундим. Ўша топда унинг бутун вужуди негадир титраб-қалтираб турарди.

...Сен уларни Андижоннинг беҳишт боғларига бошла. Ҳовучларига Косонсой сувларидан қуй. Қува анорзорларида улар хаёлга чўмсинлар. Улар Чақир булоқларига юзини ювиб, Вахшивор тоғларида чўпон-чўлиқ билан тонг отгунча гулхан атрофида гурунг қилсинлар. Майли, улар Нақшбанд қабрини зиёрат қилиб, Қичқирик бўйидаги чойхона сўрисида бедана овозига қулоқ оссинлар. Ахир улар сенинг исингни, овозингни, шивирларингни, нафасингни, рухсорингни соғиниб келишган. Пичоқ тилган қопдаги тариқлардек етти иқлимга сочилган фарзандлардан меҳрингни дариғ тутма...

Сен эҳтимол ялпизлардан бошланарсан. Эҳтимол қирлардан, унинг боғридаги сон-саноқсиз сўқмоқлардан, эҳтимол чақалоқлар йиғисию субҳичоғ эпкинларидан бошланарсан.

Сен эҳтимол Сайхуну Жайхун қирғоқларидан бошланарсан.

Эҳтимол сен Маъмуржон Узоқ, Комилжону Мунжотлар қўшиғидан бошланарсан.

Эҳтимол сен қўлларида нақшли асолар, бармоқларида ёқут кўзли узуклар бўлган қарияларнинг кўз ёшларидан бошланарсан.

Сен аслида бизнинг юрагимизсан. Юракни гапириб, унинг суратини чизиб бўлармикин? Назаримда, уни тасвирлашнинг асло имкони йўқ. Уни фақат ҳис қилиш, унга фақат сиғиниб яшаш мумкин...

Аликул ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ХОТИРА

УНУТМАС МЕНИ БОҒИМ

Баргдек узилиб кетсам
Унутмас мени боғим,
Ишимни ҳурмат қилур,
Гуллардан ҳайкал қурур.
Минг йилдардан кейин ҳам
Унутмас мени боғим.

Ушбу сатрлар беназир шоир Усмон Носир қаламига мансуб. Улар, назаримда, олижаноб инсоний фазилатлар соҳиби Эҳсон Низомовнинг ёруғ тақдирини ифодалаш учун битилгандек туюлади. Эҳсон Низомовнинг умр йўлларини кўз-кўз этаётгандек бўлади.

Боғ... Боғбон олмаю ноксор, анжиру анорзор, бодому узумзор боғлар яратади. Ўз умрининг давомини шовуллаган мевазор дарахтлар илдизига улайди. Шоирлар, адиблар сўз сеҳри ила боқий маънавият боғини яратишади. Эзгу ишлари мўъжизакор сўзларнинг укпар қанотида келажак авлодлар юрагига туташади.

Ганчкорми, дурадгорми, кулолми, заргарми, наққошми, ижодкорми, хуллас, қайси бир касбнинг фидойи усталари борки, халқимиз закосини, Ватан улуғворлигини, она-юрт гўзаллигини юрак қўрига, меҳр-муҳаббатига боғлайди. Ложувард кошинлардаги самовий бўёқларга кўчиради. Мадрасаю миноралардаги, гумбазу меҳроблардаги, мақбараю мачитлардаги ёғоч ўймакорлигида, ганчга, мисга, тошга ўйилган бетимсол нақшларда жилолантиради.

Эҳсон Низомов бинокор-муҳандис эди. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қурувчи, уруш фахрийси бўлган бу инсон ҳаёт бўлганида ҳозир 80 ёшга тўларди.

Сув қаёққа оқса, тош ҳам ўша ёққа думаларкан. Эҳсон аканинг ёшлиги туғилиб ўсган Ҳазрат Имом (ҳозир Хасти Имом деб юритилади) мавзеидаги Зарқайнар маҳалласида кечди. Бунёдкорлик унга бобо мерос эди. Бобоси Тилла шайх ота уч ўғли -- Ғулом қори, Нўъмон ҳожи, Низом қори эл-юрт дуосида камол топсинлар, деб қутлуғ ниятлар билан учта мачит қурдирди.

-- Валлоҳи Аъзам, Мўйи Муборак мадрасасининг шундоққина ёнидаги Тилла Шайх мачитини Шайх ота қурдирганлар, -- дея хотирлайди 93 ёшли Муҳаммад

Азиз бобо Абдул Ҳафиз ўғли. -- Қумлоқдаги ва Парчибоп маҳалласидаги мачитни ҳам Тилла Шайх ота бунёд этганлар. Оллоҳ таоло охиратларини обод этган бўлсин, одамларга фақат яхшилик раво кўрган, феъли, бағри кенг, қўли очиқ файзли инсон эдилар. Низом қори аканинг ўғиллари Эҳсон ҳам ота-бувасига тортган, кўп хушмуомала, ширин йигит эди, худо раҳмат қилсин.

«Офтобнинг бир кунлик юмушини одам бутун умри бадалида бажарса кошки эди», дерди Эҳсон ака. Шарқ меъморчилиги ва шаҳар қурилишсозлигининг гўзал обидалари бўлган ўнлаб маъмурий бинолар, Халқлар дўстлиги саройи, Тошкент метрополитени, Ҳамза театри, қатор-қатор мактаблар, болалар боғчалари, шифохоналар бунёд этилишида унинг толмас хизмати, меҳри, юрак қўри сингган. Пойтахтимизда, республикамизнинг қатор вилоятларида бинолардан боғлар яратди. Ўнлаб микрорайонлар, фабрикалар, маъмурий бинолар ҳамда турар-жой мавзелари тикланишида бош-қош бўлди, қайноқ умрини бағишлади.

Эҳсон Низомов узоқ йиллар мобайнида маҳаллий саноат вазирлигида, Давлат режа қўмитасида, Республика халқ хўжалиги кенгашида, қўриқ ерларни ўзлаштириш Бош бошқармасида ва «Средазсирсовхозстрой»да, Тошкент қурилиш Бош бошқармасида раҳбарлик вазифаларида хизмат қилди. Ташкилотчилик, ишбилармонлик, фидокорлик фазилатларининг янги-янги қирраларини намоён этди.

Ёмғир билан ер, дуо билан эл кўкаради, деганлари шу бўлса керак-да. Эҳсон ака қайси жабҳада меҳнат қилмасин, ота-бобо дуолари мустажоб бўлибми, эл-юрт назарими, ишларига барор-унум бағишларди. Бўлмаса, ҳувиллаган бийдай дашту биёбон -- Мирзачўлда боғ-роғлар яратиш, микрорайонлар, қишлоғу посёлкалар, кенг, равон йўллар барпо этиш -- сувдан чўғ ундиришдек ақл бовар қилмас бир иш эди. Эҳсон ака қўриқ ерларни ўзлаштириш Бош бошқармасида хизмат қилган кезлари ана шу мушкул юмушни уддалаб, халқнинг олқишини олди.

Эҳсон ака жонкуяр йигит эмасми, одамларнинг ўчоғига олов, даласига сув, кўнгилларига меҳр-оқибат туйғуларини улашди.

Умр -- ўтган кунлар эмас, ёдда қолган дамлардир, деганларича бор. Эҳсон Низомов номи эл-юрт ёдида. Янгиер шаҳридаги марказий кўча, муҳташам мактаб Эҳсон Низомов номи билан юритилади. Зарқайнар маҳалласи фаолларининг илтимоси асосида Собир Раҳимов тумани ҳокимлиги тавсияси билан пойтахтимиз кўчаларидан бири яқинда Эҳсон Низомов номи билан юритила бошланди.

Шабада қўзғалса, оловнинг кўнгли кўтариларкан. Хотиралар ҳам шундай. Эҳсон Низомовни эслаганда халқимизнинг ана шундай асл ўғлонларидан фахр, ифтихор туйғуларини туясан, кўнглинг тоғдек кўтарилади. Илло, ҳар кимнинг ҳам пешонасига ёруғ тақдир битилган бўлсин!

Нўъмон РАҲИМЖОНОВ,
филология фанлари доктори.

УМИД

«ҲАВАС» КОРТЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Бу йил турнирни ёритиш учун матбуот марказ ва ташкил этилган. Кеча журналистлар иштирокида матбуот конференцияси ўтказилди. Турли газета ва журналлар, ойнаи жаҳон ва радио журналистлари турнирни қандай ёритиш хусусида ўзаро фикр алмашдилар. Турнирнинг бориши ҳақидаги маълумотлар, албатта, вилоятдаги ҳамкасбларимизни ҳам қизиқтиради. Улар матбуот марказининг қуйидаги телефон рақамлари орқали ўзларини қизиқтирган хабар ва маълумотларни олиши мумкин: 63-74-96, 63-12-40, 41-34-01, 44-17-32.

«Ҳавас» кубоги иккинчи турнири қатнашчилари учун турли ташкилотлар, корхоналар қаторида мамлакатимизнинг марказий оммавий ахборот воситалари ҳам ўз совринларини таъсис этган. Хусусан, «Халқ сўзи» газетаси турнирнинг «Томошабин меҳрини қозонган ўйинчи учун», «Народное слово» газетаси «Кутилмаган ғалабаси учун» совринларини таъсис этди.

Расул ЖУМАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗИМИЗНИНГ МАРКАЛАР

Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлигининг «Ўзбекистон маркаси» нашриёт маркази «Ўзбек халқ эртаги» -- «Ҳушовоз булбул» мавзусига бағишланган почта маркалари туркумини муомалага чиқариш билан боғлиқ тайёргарлик ишларини ниҳоясига етказди.

Ўзбек халқ эртаклари халқ ижодиётининг ўзига хос ёрқин бадиий маҳсулидир. Улар иқтидорли бахшилар, эртакчи ва ҳикоячилар томонидан асрлар давомида яратиб келинган.

Эртаклар халқнинг хаёлот дунёси билан бойитилган муайян ҳаётни акс эттиради. Шунингдек, табиатни ўзлаштиришни орзу қилган инсоният умидларининг бадиий тарздаги тимсоли, порлоқ келажак ҳақидаги орзу-умидларидир. Афсонавий эртаклардаги воқеа ва ҳодисалар қўпинча хаёлий дунёда содир бўлади. Чунончи, «Ҳушовоз булбул» эртагида ҳам яхшилик ёмонликдан ғолиб келиб, севги, садоқат ва мардлик мадҳ этилади.

Жаҳон тажрибасида илк бор почта маркаларида муайян бир эртак мавзусининг очиб берилиши мазкур маркалар туркумининг ноёблигидан далолат беради.

Ушбу туркум еттита марка ва битта почта блокидан иборат. Ранг-баранг қилиб безатилган бежирим эсдалик совғанинг туркумга қўшимча қилиниши ўзига хос янгиликдир. Совғадаги тасвир эртакнинг қисқача мазмунини ўзбек ва инглиз тилларида талқин этувчи матн билан биргаликда берилган.

Маркалар туркумидаги расмларни тошкентлик ёш рассом Ирина Лисенко ишлаган.

«Ўзбекистон маркаси» нашриёт маркази жамоаси бундай маркалар туркуми маданиятнинг ўзига хос тури бўлмиш филателияга бўлган диққат-эътибор ва қизиқишни янада орттиради, деб умид қилади.

С. ҲАСАНОВА.

Давлат акциядорлик "Ўзуйжойжамғармабанк" "Тошуйжойжамғармабанк" фаолиятининг ҳуқуқий давом эттирувчиси сифатида, "Ўзуйжойжамғармабанк" векселларини муомалага чиқариш шартига мувофиқ, "Тошуйжойжамғармабанк" векселларини мижозларининг хоҳишига кўра муддатидан олдин тўлаши мумкинлигини хабар қилади.

Фахрланса арзигулик энг юқори сифат

Bio

CS-7277PTR
CS-6277PTR

Кафолат муддати - 2 йил

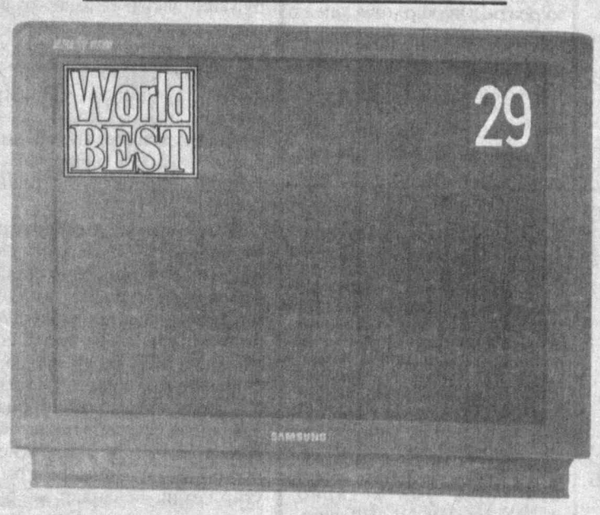

Technology that works for life
SAMSUNG ELECTRONICS

Шартнома асосида етказиб бериш масаласи бўйича мурожаат этинг: "Самсунг Электроникс Ко." Алмати офис: Алмати, Орбита-3, "52"А"-уй. Тел.: (3272) 20-55-36, 20-39-47, 20-63-05. Факс: 20-12-38.

ТЕЛЕВИЗОРЛАР

Мультитизим. БИО. Телематн. Ультраяпасқи биокинескоп. Тасвирда тасвир функцияси (2 тюнер). Компактли юқори технологик дизайн. Бошқарув панелининг янги дизайни. Мультистерео (икки канал/NICAM). Овозни икки каналдан чиқариш. Ахборотни экранга бир неча тилда (инглиз, рус, венгер, поляк, чех) чиқариш функцияси. Паст шовқинли кучайтиргич. Тасвирни яхшилашнинг махсус занжири. Видеосигнални яхшилаш тизими. 100 канали созлаш имконияти. Уйқу таймери /соатлар/ қўйиш/ўчириш таймери. Ранг, тиниқлик, аниқлик, овознинг баланд-пастлигини хотирлаб қолиш имконияти. Кабель телевидениеси учун гипер-частоталар полосаси.

Фирма дўконлари

ТОУ Ко. Ltd.	*Тошкент*	Амир Темур кўчаси, 110	(3712)	34-02-58 35-09-86
Кафолат Файз	*Тошкент*	Эскижўва кўчаси, "Чорсу" бозори	(3712)	42-29-89
Кафолат Файз	*Тошкент*	Қодирий кўчаси, 1, "Турон" меҳмон.	(3712)	41-46-38
Отахон	*Фарғона*	Ал-Фарғоний кўчаси, 20	(3732)	24-78-76
Наврўз	*Андижон*	Мустақиллик кўчаси, 14	(37422)	43-8-60

SAMSUNG

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Аббосхон УСМОНОВ

БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Ҳуқуқ ва қонунчилик 36-37-85;
Қишлоқ хўжалиги 36-07-94;
Иқтисодиёт 36-36-65;
Маънавият 36-35-60;
Тунги муҳарририят 33-10-28;
Эълонлар 36-09-25.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — Н.Тошев.
Навбатчи —Б. Норбоев.
Мусаҳҳиҳ — А. Худойқулов.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001 Буюртма Г. — 0227 40.823 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2 Босишга топшириш вақти—21.00

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Босишга топширилди — 21.10

123456